

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

04/2006

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**TISKOVÁ KONFERENCE PŘEDSEDY VLÁDY ČR JIŘÍHO PAROUBKA
A AMERICKÉHO VELVYSLANCE V ČR PANA W. J. CABANISSE
(3.4.2006)**

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Dobrý den, pane premiére, děkuji mnohokrát za vaši návštěvu na naší americké ambasádě. Nejdříve bych chtěl vyjádřit velkou lítost USA nad povodněmi a špatnými zprávami z ČR, které vás momentálně postihly. Pomohli jste nám velice, když hurikán Katrina udeřil na naše pobřeží, a chceme ukázat, že jsme stejně blízcí přátelé a spojenci, a nabídnout vám pomoc tak, jak jste ji nedávno nabídli vy nám. Také bych chtěl poděkovat za vaši návštěvu konzulární sekce, kde jste se mohl podívat na celý proces žádání o víza a udělování víz, a jakým způsobem se snažíme, aby to bylo co nejtransparentnější, a chceme, aby to také bylo co nejpohodlnější. Také se snažíme, aby tento celý proces byl urychlený, a byl pohodlný pro vaše občany, co se týče vydávání víz. Děkuji a předávám vám slovo.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Vážený pane velvyslanče, já jsem rád, že jsme se měli možnost setkat, i když tu schůzku jsme domlouvali v trošku jiných podmínkách, než k ní došlo dnes. Já bych chtěl především ocenit váš zájem o ten průběh povodní v ČR. Já jsem panu velvyslanci ukázal ta hlavní problémová území, která jsou v ČR. Dohodli jsme se, že poté, co bude ten povodňový účet aspoň částečně uzavřen, někdy za těch 14 dní až 3 týdny, tak odhaduji v podstatě tu délku povodní u nás, že se znova sejdeme, a že znova o těch věcech budeme hovořit tak, jak to naznačil pan velvyslanec. To znamená, budeme konkretizovat tu pomoc ze strany USA. To je jedna věc. To, proč jsem sem přišel, a co bylo domluveno už před časem, a dokonce ještě před tím, než pan ministr Svoboda vystoupil s určitým svým prohlášením, kde kritizoval vízovou praxi pro české občany, tak my jsme se už před mnoha měsíci dohodli, že si tady prohlédnu činnost konzulárního oddělení. Myslím si, že ta je organizována velmi profesionálně. Pokud mohu mít k něčemu výhrady, a o tom jsme hovořili, že samozřejmě, za 14 dní nebo za 3 týdny nemůže dojít k nějaké zásadní změně, ale s tím, že budeme usilovat, a budeme se snažit vytvořit podmínky k tomu, aby mohlo časem dojít k odstranění této praxe. Myslím si, že oba dva si uvědomujeme, že ČR a USA, a USA a ČR jsou věrnými spojenci. ČR a její zahraniční politika otevřeně říká, že USA jsou naším, jedním z prvních spojenců, prvořadých spojenců, a tak je koncipována také zahraniční a obranná politika ČR. Pokud já budu premiérem, tak vždycky tomu tak bude.

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Otázky, prosím.

Redaktor, Právo: Pane premiére, chtěl bych se zeptat ...nesrozumitelné...

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Podívejte, já myslím, že by to nebylo moudré. O tom jsme také s panem velvyslancem hovořili. Já věřím, že to americká strana ocení, a že to bude jeden z těch takových katalyzátorů toho, aby urychleně uvažovala o změně té své praxe. Já bych řekl, proč to není výhodné, protože my bychom poškodili sami sebe. Jestliže v loňském roce k nám přijíždělo 300 000 amerických turistů, a v tomto roce chceme, aby to bylo 370 000. Před 14 dny jsme investovali desítky milionů Kč do marketingové akce se sdružením amerických cestovních kanceláří ASTA, tak naším cílem je sem dostat co nejvíce amerických turistů. Protože američtí turisté, spolu s japonskými turisty, jsou ti nejbonitnější ze všech. Takže, poškodit hospodářské zájmy republiky by asi nebylo moudré, protože

v prvé řadě by to odnesli ti podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, ale také ti, kteří jsou na ně navázáni. To znamená obchod, služby, doprava, a to myslím, že by nebylo moudré. Já myslím, že to řešení je možné hledat v trochu jiné podobě, tzn. v debatách, které se podobají té dnešní.

Filip Kanda, ČT: Pane premiére, když tedy říkáte, že si to s námi nechtějí rozházet a my nechceme být poškozeni, neuvažuje se třeba o tom, že by ČR nějak dotovala ty zájemce o ty víza ...nesrozumitelné...

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Pane redaktore, já to řeknu otevřeně. Moje mysl je dnes tak trochu naplněna jinými problémy. My jsme si s panem velvyslancem řekli, že se zhruba za těch 14 dní až 3 týdny sejdeme, a budeme hovořit i o těchto detailních věcech. Myslím si, že ta praxe, jako je vybírání některých těch poplatků tady, není úplně šťastná, ale myslím si, že v tuto chvíli pochopíte, že se věnuji věcem, které jsou trochu vyššího zájmu pro ČR, než toto. Ale shodli jsme se s panem velvyslancem, že za 14 dní až 3 týdny se k té diskusi opět vrátíme.

Pavel Dumbrovský, televize Nova: Pane premiére, co jste myslel tím, že by se měla udělat opatření, která by mohla vést k odstranění té vízové praxe? A mohl byste učinit vizi, kdy by měla být odstraněna?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já si myslím, že USA toto může zvážit v určitém čase. Určitě to nebude za těch 14 dní, za 3 týdny, ale v nějakém čase si umím představit, že „via facti“ se také vyjádřením bezvízové praxe staneme tím, čím jsme i dnes, tzn. jejich jedním z nejbližších spojenců ve světě.

Redaktor: Dotaz v angličtině (nepřekládán).

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Odpověď v angličtině (nepřekládána).

Redaktorka, Prague Post: Pane premiére, já bych se chtěla zeptat, ten vízový problém, jestli je to něco jako předvolební ...nesrozumitelné...

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já si nemyslím, že je to něco předvolebního. Já jsem také panu velvyslanci zdůraznil, že jsem celou tu věc nevyvolal. My jsme o tom ve vládě diskutovali, myslím, že to stanovisko vlády je jasné, tzn. snažit se změnit tu praxi ze strany USA, ale nepřicházet s recipročními opatřeními, protože ta by poškodila českou ekonomiku, poškodila by podnikatele, poškodila by naše občany. A to můžete brát jako bernou minci, stanovisko české vlády.

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Mohl bych k tomu ještě něco dodat? Chtěl bych říci, že vím, a uvědomuji si, jak citlivá je tato otázka, a viděl jsem to od samotného počátku z mého působení v ČR od ledna 2004, a pořád vím, že to problém je. Snažíme se o to, aby celý tento proces byl co nejtransparentnější, a také nejsnadnější pro české občany, a máme bilaterální pracovní skupinu. Někteří říkají, že nefunguje, nicméně, je to nejlepší způsob, aby komunikovala s ministerstvem zahraničních věcí, a naše konzulární sekce tímto způsobem je také v přímém kontaktu s ministerstvem zahraničních věcí. A chtěli bychom, aby ČR byla v programu uvolnění vízové politiky pro jednotlivé státy, který máme, ale bohužel ještě to není možné, ale chceme povzbudit, aby mladí, i starší Češi přijížděli do USA, a budeme se snažit nadále udělovat víza, podle platných zákonů, které máme.

Redaktor: Jaký je odhad nelegálně pracujících Čechů v USA?

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Nemohu říci, jakým způsobem bych mohl přesně odhadnout toto číslo. Slyšel jsem různá čísla, některé údaje jsem dostal od českého velvyslance v USA pana Martina Palouše, který mluví o desítkách tisíc nelegálně pracujících Čechů. Na druhé straně také se mluví o stovkách tisíc, ale věřil bych vlastně slovům pana velvyslance.

Redaktorka: Dotaz v angličtině (nepřekládán).

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Chtěl bych odpovědět na vaši první otázku, která byla, jaký je nejčastější důvod pro odmítnutí udělení víz českým občanům. Chtěl bych říci, že je to neschopnost těchto osob prokázat, že se vrátí z USA.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Pokud jde o tu druhou část vaší otázky, já se přiznám, že jsem to neslyšel, že by něco takového bylo, tzn. nějaké lobbistické skupiny, že by pracovaly v náš prospěch, nebo aspoň ne ty, které jste jmenovala.

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Chtěl bych jen vysvětlit trochu tuto otázku obšírněji. Existují snahy, třeba je to skupina amerických přátel ČR, a také jiné skupiny, je to třeba velice vlivná skupina „Think Tank Heritage Foundation“, která vypracovala doporučení, jak pomoci nejen splňovat podmínky, ale také přizpůsobovat se těmto podmínkám, aby se ČR dostala do skupiny zemí, pro které se nemusí udělovat americká víza. Chtěl bych také říci, že Polsko, Slovensko, Maďarsko a ČR jsou ve stejné situaci, a jak to vidím já, snaží se spolupracovat, aby potom společně mohly lobbovat v této otázce.

Redaktor, Prague Post : Existuje nějaké časové omezení, nebo nějaké datum, do kterého by se ČR mohla dostat do skupiny zemí, pro které se víza neudělují? Je to rok, nebo do konce roku apod.?

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Osobně bych nejraději byl, aby to bylo již dnes, ale bohužel není to realistické, a chtěl bych říci, že ti, kteří stanovují určité termíny, pak tímto vytvářejí vysoká očekávání, a pak, pokud tato očekávání nejsou splněna, může nastat také velké zklamání. Proto toto nepodporuji. Chtěl bych zdůraznit, že je důležité dále spolupracovat s českou stranou, s panem premiérem Paroubkem. Také je důležité, aby pokračovala práce bilaterální skupiny, a pak uvidíme, jaké výsledky nám to přinese.

Redaktor, Washington Post: Rozumím tomu, proč říkáte, že určité termíny, nebo ta časová ohraničení nejsou dobrá? To také dává určitou odpovědnost určitým skupinám, které by ji stanovily. Existuje vlastně skupina, která lobbuje v Bílém domě, v Kongresu, v Senátu. Nebylo by lepší, pokud by vlastně tímto způsobem to dále pokračovalo, nebo se snažilo to ovlivnit?

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Existuje velké hnutí, které narůstá v počtech, a sílí s časem. Jsou tady různé skupiny, a nemůžeme předpovědět, co udělá Kongres, zda opraví tento zákon a požadavky ze zákona, které se týkají vízové politiky USA. Ale jsou tady velké skupiny, do kterých patří třeba Bill Gates, nebo jsou to američtí přátelé ČR, váš velvyslanec z ČR, a také jiní velvyslanci z Visegrádské skupiny, také je to americký velvyslanec v ČR, a vyvíjíme hodně velké úsilí, abychom tomuto napomohli, a chceme se snažit tímto způsobem ovlivnit Senát, a také Bílý dům, a máme vlastní výzvy. Bohužel v USA v imigrační politice Kongres debatuje o nelegálních přistěhovalcích v USA, a vidíme, že je to velice složitá otázka, a věřte, pracujeme na tom, a dokonce i samotný prezident USA je zapojen do této otázky.

Pavel Dumbrovský, televize Nova: Mě by zajímalo, jaké jsou poslední informace o vládní představě pomoci českým občanům při povodních?

...nesrozumitelné..takové nějaké finanční pomoci? A druhá otázka ještě, jestli byste mohl říci, jak se díváte na výsledek té mise, která jela na Bahamy kvůli vydání pana Koženého do ČR? Jestli vidíte, že je to reálné, a v této souvislosti bych se chtěl zeptat i pana velvyslance, jak se dívá na ten případ pana Koženého?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já bych začal s těmi Bahamami. Já jsem byl především informován paní nejvyšší státní zástupkyní, že možná ČR, a je to takový příjemný konflikt zájmů v tomto případě, může být úspěšnější, pokud jde o vydání pana Koženého z Baham, nežli USA. Já bych to velice vítal, protože by bylo velice dobré, aby v ČR, kde tento člověk okradl statisíce občanů, aby byla, řekněme, vykonána spravedlnost. Pokud jde o poslední vývoj u nás. Včera jste si určitě povšimli, že se vláda v nočních hodinách sešla, před půlnocí, před 23. hodinou, jsme měli tiskovou konferenci. Informoval jsem veřejnost, že od 23. hodiny je vyhlášen nouzový stav v sedmi krajích, to za prvé. Za další, do vlády bude předložen v krátké době návrh na rozpočtovou úpravu v rozsahu 5 mld. Kč tak, aby nebyl zvýšen schodek státního rozpočtu, tak, aby byly vytvořeny potřebné zdroje pro úhradu škod, které souvisejí s povodněmi. Samozřejmě, zabýváme se, a v tuto chvíli plní tuto roli Ústřední krizový štáb, pod vedením ministra vnitra Bublana, a samozřejmě také za mé účasti. Jen tak mimochodem, ten už byl svolán v sobotu pozdě večer, a samozřejmě, monitorujeme tu situaci v jednotlivých částech státu tak, abychom mohli nasadit eventuálně další prostředky tak, jak by bylo nutné. Ať už se jedná o armádu, nebo zdroje z hmotných rezerv apod.

Pavel Dumbrovský, televize Nova: A finanční pomoc?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já myslím, že jsme to oba dva naznačili, že k této otázce se vrátíme zhruba za 14 dní. Pan velvyslanec jasně řekl, že USA nám pomohou. Připomněl i tu naši pomoc USA v průběhu té katastrofy v oblasti New Orleans. Myslím, že ty věci zkonkretizujeme zhruba za 14 dní, až bude, řekněme, uzavřena ta první část toho povodňového účtu. To je věc, která je naprosto jasná.

William J. Cabaniss, americký velvyslanec v ČR: Abych odpověděl na vaši otázku, co se týče pana Koženého. USA by velice chtěly, aby byl vydán do USA, a pokud jej dostaneme, tak bude opravdu stíhán, a bude potrestán.

Úřad vlády ČR

**TISKOVÁ KONFERENCE PŘEDSEDY VLÁDY ČR JIŘÍHO PAROUBKA
A PŘEDSEDY VLÁDY REPUBLIKY MAKEDONIE VLADA BUČKOVSKÉHO
PŘI PŘÍLEŽITOSTI OFICIÁLNÍ NÁVŠTĚVY PŘEDSEDY VLÁDY
REPUBLIKY MAKEDONIE V ČR V BUDOVĚ ÚŘADU VLÁDY
(4.4.2006)**

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Pěkné odpoledne, vážené dámy a pánové, vítám vás na tiskové konferenci při příležitosti oficiální návštěvy předsedy vlády republiky Makedonie. Vítám předsedu vlády ČR pana Jiřího Paroubka a předsedu vlády republiky Makedonie pana Vlada Bučkovského. Panu premiérovi předávám slovo.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Vážený pane premiére, milý Vlado, já musím říci, že návštěva pana premiéra Makedonie je velice důležitou návštěvou, je návštěvou země, kterou chápu jako spřátelenou zemi, zemi, s kterou má ČR dlouhé a dobré vztahy. Jde o vůbec první návštěvu makedonského premiéra v Praze, a o návštěvu představitele země, která je pro klid v regionu velmi důležitá, která má úlohu stabilizačního faktoru v regionu, a úspěšně ji zvládá. Myslím, že je dobré také připomenout fungující multietnické uspořádání země. Makedonie loni obdržela, na prosincové Evropské radě, statut kandidáta na členství v EU, termín zahájení přístupových jednání ale nebyl dosud stanoven. Já bych chtěl říci, že vláda ČR, podobně jako u dalších zemí Balkánu, bude podporovat přibližování se a vstup Makedonie do EU. Myslím si, že touto návštěvou pana premiéra v Praze pokračuje má aktivita, zaměřená na západní Balkán, a Balkán vůbec. Vlastně během krátké doby jsem se sešel se všemi čelnými představiteli všech zemí Balkánu. Zdůraznil jsem, že máme zájem na vynikajících politických vztazích, ale také na rozšiřování obchodní, hospodářské spolupráce obou našich zemí. Dohodli jsme se také na tom, že na podzim bych přijel do Makedonie na návštěvu, v čele delegace ekonomických ministrů české vlády tak, abychom mohli hovořit se svými protějšky o možnostech rozšiřování ekonomické spolupráce. Zítra se tady uskuteční podnikatelské fórum, já bych byl také rád, aby na podzim se mnou jeli v delegaci čeští podnikatelé, aby mohli jednat přímo na místě ve Skopji se svými makedonskými protějšky. Chtěl jsem říci také jednu věc, že ČR je připravena a ochotna Makedonii poskytnout své zkušenosti a poznatky z přístupových jednání. Od května loňského roku existuje přímá letecká linka Praha – Skopje. Zatím se o ní málo ví, ale tato linka má, samozřejmě, vysoký aktivizační potenciál pro obchod a ekonomiku. Jsme rozhodnutí zřídit v Makedonii naše velvyslanectví, a přirozeně uvítáme také makedonské velvyslanectví v Praze. Chtěl bych také zdůraznit, že oceňujeme rozhodnutí makedonské vlády zrušit vízovou povinnost pro naše občany. My jsme trvale zrušili poplatky za česká víza. Otázky liberalizace vízového režimu ČR s Makedonií měl v tomto týdnu projednat přímo v Makedonii ministr Bublan. Tuto svou návštěvu musel kvůli záplavám odložit. Jinak ještě v průběhu pracovní večere spolu budeme hovořit o dalších otázkách, ale toto byla tak zhruba agenda, o které jsme hovořili. Předpokládám, že mě doplní ještě pan premiér.

Vlado Bučkovski, předseda vlády republiky Makedonie: Děkuji. Pro mě je velkou ctí, že jsem první makedonský premiér, který navštěvuje navštívil ČR. Mezi oběma státy jsou velice dobré politické relace. Podpora, kterou ČR dává našemu vstupu do EU a NATO, je velice důležitá pro naše občany, zvláště v této době, kdy existuje krize v EU, a je otazník ohledně rozšíření EU. Podpora, kterou nám dává je

velice důležitá, ze strany pana Jiřího, je velice důležitá, jak pro nás, tak pro celý západní Balkán. Chci říci, že je to pro nás důležité, vážený příteli Jiří, že nám pomůžete ohledně celého regionu Balkánu, opakuji znova je to pro nás velice důležité. Nakonec věřím, že je velice důležitá obchodní spolupráce, která zítra začne na fóru. Chci říci, že tím, že jsme zrušili víza pro Česko, si přejeme, aby ČR byla prvním státem z těch ostatních, který také zruší víza vůči nám. Děkuji.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Také děkuji. Nyní je prostor na vaše otázky. První dotaz.

Bohuslav Hruška, deník Právo: Dobrý den, já bych měl otázku na pana premiéra Bučkovského, možná dvě otázky. Kosovský premiér Akim Čeku nedávno zveřejnil svůj nápad jet do Makedonie s tím, že se bude snažit o podepsání demarkační dohody mezi Kosovem a Makedonií ohledně hranice. Jak tento jeho námět hodnotíte? To je první otázka. Druhá otázka, jak by se změnila zahraniční politika Makedonie v případě, že by se Kosovo nezávislou republikou? Děkuji.

Vlado Bučkovski, předseda vlády republiky Makedonie: Makedonská republika se snaží v regionu být faktorem stability, jak to také říkal váš pan premiér. Po krizi v roce 2001 a po podepsání ...nesrozumitelné... smlouvy z Ohridu, my jsme příklad toho, jak to funguje v regionu. My chceme, aby náš model multietnické společnosti byl příkladem pro naše kamarády z Kosova a Bělehradu. Jinak tu otázku ohledně Kosova. My to řešení kosovské otázky nemáme, ale jsme připraveni hledat řešení tohoto problému. Na druhou stranu jsme realističtí, a snažíme se zachovat svoje státní zájmy, snažíme se najít způsob demarkace mezi Makedonií a Kosovem. Proto budeme v tomto jednání pokračovat, a očekáváme návštěvu premiéra Akima Čeka ve Skopji. A eventuální finální statut Kosova, kdyby byl jakýkoli. Každopádně to bude smlouva mezi Bělehradem a Prištinou, pod záštitou mezinárodního společenství. My si přejeme, aby se tato otázka vyřešila v tomto roce. Jakékoliv pokračování dost zkomplikuje i tak citlivou náladu v Bělehradě.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji. Další otázky. Pokud nejsou žádné dotazy, pak vám děkujeme za pozornost. Nashledanou

**TISKOVÁ KONFERENCE PŘEDSEDY VLÁDY ČR JIŘÍHO PAROUBKA
A MINISTRA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO
FRANKA WALTERA STEINMEIERA V KRAMÁŘOVĚ VILE
(7.4.2006)**

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Pěkné odpoledne, vážené dámy a pánové, vítám vás na společné tiskové konferenci předsedy vlády ČR pana Jiřího Paroubka a ministra zahraničních věcí Spolkové republiky Německo pana Steinmeiera. Panu premiérovi předávám slovo.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já musím být, dámy a pánové, velmi stručný, protože nechci, abychom se dostali do nějakého pracovního stresu, protože ve 14 hodin je pan ministr zahraničních věcí očekáván na Hradě. Chtěl bych říci, že ta jednání proběhla ve velmi přátelské atmosféře, což odpovídá kvalitě našich vzájemných vztahů. Ten pokrok proběhl především od roku 1997, v těch posledních letech. Hovořili jsme o těch posledních aktuálních věcech, které nějakým způsobem vzbudily pozornost veřejnosti v obou zemích. Bylo to především rozhodnutí dočasně uložit ostatky německých vojáků v bezpečném prostoru. K tomu jsem vyzval pana ministra obrany zhruba před třemi týdny, on to neprodleně uskutečnil, což myslím, že bylo velmi dobré rozhodnutí. Hovořili jsme spolu velmi podrobně o potřebě pokračovat v rozšiřování EU na západní Balkán. Myslím si, že mě docela potěšilo, že pan ministr zahraničních věcí ocenil záměr české vlády vyslat opět bojovou jednotku do Afghánistánu, nebo vojenskou jednotku, abychom to řekli lépe, přesněji. Jinak jsem informoval pana ministra o krocích, naplňování gesta, vůči německým antifašistům. Gestorem projektu je konsorcium odborných pracovišť, v čele s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR. Hovořili jsme spolu také o budoucnosti Fondu budoucnosti i po roce 2007.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji. Pan ministr.

Frank Walter Steinmeier, ministr zahraničních věcí Spolkové republiky Německo: Já děkuji. Jednak děkuji, že mohu v rámci velice krátké doby svého funkčního období se již podruhé setkat s panem premiérem, poprvé to bylo v Berlíně, a nyní zde v Praze. Budu velice stručný, ještě stručnější než pan premiér, jelikož mnohé z vás již znám, viděl jsem některé z vás na tiskové konferenci po jednání s panem ministrem zahraničních věcí. Nutno říci, že jsme se s panem premiérem shodli téměř ve všech projednávaných tématech a otázkách, a tudíž platí výpověď, že nejen skvěle kooperujeme, ale že dokonce nejsou mezi námi žádné názorové různice. Naopak, v Afghánistánu se budeme nadále společně a velice úzce angažovat ve prospěch tamního lidu, a ve prospěch obnovy země. Také, pokud jde o Balkán, tak jsme oba stejného názoru, že je potřeba nadále podporovat stabilizační proces tohoto regionu vysláním dalších policejních, vojenských jednotek. Též v naději, že se v letošním roce, s konečnou platností, vyřeší otázka statusu Kosova. Politická vůle je dána. A dále se domnívám, pane premiére, že jsme učinili obrovský krok kupředu, pokud jde o EU, a to právě díky dohodě, kterou uzavřeli šéfové států a vlád EU o finančním výhledu na další období. Já jsem opakovaně říkal, i na půdě německého spolkového sněmu, že není možné zaručit deseti novým kandidátským zemím pouze formální členství v EU. To členství musí být skutečně substantivního, věcného charakteru, aby skutečně vplynuly tyto země do EU, staly se plnoprávnými členy, a to je právě zaručeno onou finanční dohodou, finančním výhledem a podporami, které z toho plynou. Domnívám se, že

naše bilaterální vztahy byly zřídka tak úzké, a tak srdečné, jako v této chvíli, a to se netýká pouze budoucí spolupráce, a budoucího soužití. Ostatně v této souvislosti jsem přesvědčen též o nutnosti dalšího pokračování existence česko-německého Fondu budoucnosti. Toto přátelství, a tato shoda se vztahuje též k věcem minulým. Tak např. jsem vyjádřil upřímné poděkování panu premiérovi za ochotu nalézt důstojné, přechodné místo pro uložení ostatků německých vojáků padlých v 2. světové válce. A společně pak budeme pracovat na tom, abychom v dalších 12-ti měsících našli důstojné, definitivní řešení a pohřebiště. Já jsem právě konstatoval, jak jsou naše vztahy úzké, a vždy tak úzké, těsné a srdečné i byly, i historicky vzato. A na závěr si dovoluji říci, že jsem právě na tomto pozadí velice rád, že dnes budu ještě moci navštívit česko-židovsko-německou spisovatelku a překladatelku paní Lenku Reinerovou. Těším se na toto setkání s ní, a na další návštěvu u vás. Děkuji.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji vám za pozornost. Nyní budeme muset tiskovou konferenci ukončit, protože pan ministr ještě má další program, ale pan premiér se vrátí zpátky potom, co se rozloučí.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Vidím, že vaše řady prořídly.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Tak můžeme přistoupit k otázkám. První dotaz.

Redaktor, německá televize EDW: Já jsem původně chtěl tento dotaz položit vašemu německému kolegovi, tak nyní se obracím na vás. Vy jste za ČR ten problém uložení ostatků německých vojáků dočasně vyřešili, ale v čem spočívá německý podíl k tomuto řešení? Já ho zatím nevidím.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já nechci ty věci posuzovat. Já, když jsem seděl už před pěti lety na Magistrátu hlavního města Prahy, v městské radě, tak tam přišla žádost z německého spolku, který je určen pro tuto oblast, že by ty kosti byly pohřbeny na německém evangelickém hřbitově. A už jsem si myslel, že celá věc je vyřízena. Jak se ukázalo nebyla, protože spolku došly peníze. Tak já zase tak trošku chápu postoj německé vlády, že jí to bude zkrátka trvat nějakou chvíli, než se smíří s tím, že to třeba zaplatí ze státního rozpočtu. Nepochybuji o tom, co říkal pan ministr zahraničí, že to zkrátka v krátké době vyřeší.

Redaktor: Dobrý den, pane premiére, otázkou ostatků německých vojáků se zabývala i vláda. Mám ještě otázku. Dohodli jste se třeba s panem ministrem na nějakém mechanismu pojistek, kdyby to nebylo vyřešeno do toho roku, protože na to se přišlo víceméně náhodou. Ležely tam asi tři a půl roku. Je nějaký kontrolní systém, nebo máte představu, jak by se to dalo uhlídat?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Slovo německého ministra zahraničních věcí je pro mě dostatečnou pojistkou. Já znova opakuji, že jsem požádal pana ministra obrany o to, aby to řešil. Pan ministr obrany to vyřešil obratem, když to nebylo schopné řešit město Ústí nad Labem, zřejmě to přerůstalo jeho možnosti. Ty věci jsou na tuto chvíli vyřešeny, a slovo německého ministra zahraničních věcí mně stačí.

Redaktor: Město Ústí nad Labem o tom nevědělo.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já nic neříkám.

Redaktor: Ty ostatky by mohly být pohřbeny v některém vojenském výcvikovém prostoru?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Ne, ty nebudou pohřbeny v nějakém výcvikovém prostoru. Tam budou jenom uloženy na zcela bezpečném a hlídaném místě, a je otázka času, kdy se německá vláda rozhodne, a pak budou pohřbeny v nějakém místě v Německu.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, další dotaz.

Redaktor: Existuje téma mezi oběma státy, které v posledních letech není předmětem tak konsensuálního řešení, je to otázka volného pohybu pracovníků. Hovořilo se i o tom?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Hovořili jsme také o tom, a tam, bohužel, postoj spolkové vlády je beze změny. Na druhé straně, faktem je, že Spolková republika Německo, co se týče úrovně nezaměstnanosti, je na tom hůře než ČR.

Redaktor: Řekl byste, že postoj německé spolkové vlády k této věci, do jisté míry, zatěžuje česko-německé vztahy?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Přátelé si nemusí vyhovět ve všem.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, další dotaz.

Redaktorka, televize ZDF: Já jsem se chtěla zeptat na problematiku dovozu ilegálního odpadu. Tato otázka byla zařazena na tiskové konferenci po jednání s ministrem zahraničních věcí Cyrilem Svobodou, a zde toto téma zmíněno nebylo, protože jste se věnovali těm nejaktuálnějším otázkám, které trápí obě strany. Chtěla jsem se zeptat, jestli přece jenom zbyl prostor na tento problém.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Samozřejmě. My jsme jednali ještě asi o dalších 20 tématech, o kterých jsme nehovořili. Z těch důležitých je toto téma, nebo memorandum, které rozesílám v těchto dnech, možná už v této chvíli, na šéfy jednotlivých evropských vlád, týkající se mé návštěvy, a obsahu mého rozhovoru s egyptským prezidentem Mubarakem. Ale zpátky k těm odpadům. Já jsem řekl panu ministrovi zahraničních věcí dvě možnosti, jak postupovat. Ta jedna možnost, kterou přislíbila německá vláda ústy ministerstva životního prostředí Spolkové republiky Německo našemu ministerstvu životního prostředí, a sice, že bude zajišťovat odvoz těch odpadů, které byly dovezeny do ČR, řekněme, iniciativou německých firem, nebo německé strany. Druhá možnost je dát určitou finanční částku na to, aby tady ty odpady byly likvidovány. Myslím, že jedno i druhé je možné. To první je samozřejmě čistější.

Redaktorka, televize ZDF: Ten problém je teď rozhodně sledovaný, ale nastane čas, kdy tato vlna zájmu opadne. Je vláda nakloněna krokům, které i do budoucna zamezí tomu, aby z důvodu levnějších cen, i jiné evropské státy, včetně Německa, nevozily odpad na naše území? Třeba např. i do spaloven, a nestavěly se tady za tím účelem vlastně s podnikatelským záměrem další a další spalovny?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Myslím si, že na tento zájem české veřejnosti, jak se ukazuje, na toto bude soustředěn vždycky, a spíš se bude stupňovat. Česká vláda, podle mého názoru, se tím musí zabývat. Já čekám návrhy od ministerstva životního prostředí. Umím si představit i nějaké, řekněme, cenové znevýhodnění těch, kteří k nám budou jezdit, tak, aby se jim to nevyplatilo. Zatím to ministerstvo životního prostředí nějak zvlášť nedokázalo zásadním způsobem řešit.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji, další otázky.

Redaktor, Právo: Omlouvám se, že se ještě vracím k těm ostatkům, ale jak jste právě zmínil, že budou pohřbeny v Německu. Nemyslíte si, že je to proti mezinárodnímu zvykovému právu? Vojáci se většinou pohřbívají v té zemi, kde padnou.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já myslím, že to není zásadní otázka. Já opravdu na pohřbívání ostatků nejsem odborník, takže, jestli to bude tam nebo tady, tak předpokládám, že to bude v Německu. Zatím jsem nepředpokládal nic jiného.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkujeme vám za pozornost. Nashledanou.

Úřad vlády ČR

**TISKOVÁ KONFERENCE PŘEDSEDY VLÁDY ČR JIŘÍHO PAROUBKA
A PŘEDSEDY VLÁDY MOLDAVSKÉ REPUBLIKY VASILE TARLEVA V PRAZE
(21.4.2006)**

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Pěkné poledne, vážené dámy a pánové, vítám vás na podpisu protokolu o spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem hospodářství a obchodu Moldavské republiky. Za moldavskou stranu podepisuje pan Anatol Gorodenco, ministr zemědělství a potravinářství Moldavské republiky, za českou stranu podepisuje pan Robert Szurman, náměstek ministra průmyslu a obchodu ČR. Prosím, pánové. Děkuji, a můžeme přistoupit k tiskové konferenci.

Ještě jednou pěkné odpoledne, vážené dámy a pánové, vítám vás na tiskové konferenci při příležitosti oficiální návštěvy předsedy vlády Moldavské republiky. Vítám předsedu vlády ČR pana Jiřího Paroubka a předsedu vlády Moldavské republiky pana Vasile Tarleva. Panu premiérovi předávám slovo.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Pane premiére, dámy a pánové, já jsem měl možnost přivítat pana moldavského premiéra Tarleva na jeho první premiérské návštěvě v České republice. Návštěva pana premiéra je projevem zájmů obou zemí o aktivizaci styků jak v oblasti politické, tak v oblasti hospodářské. My jsme hovořili za prvé o tom, že ČR udělá vše pro to, aby pomohla Moldavsku v budoucnu se přiblížit, a dostat se do evropských struktur. Česká vláda velice senzitivně vnímá proevropský charakter vlády Moldavska. Z tohoto hlediska jsme si, já myslím, obě vlády a oba premiéři, velice blízcí. Takže, to byla první oblast – Evropa. Druhá oblast, o které jsme hovořili, byla oblast obchodně-ekonomické spolupráce. Já jsem panu premiérovi řekl, pokud budu i po volbách do Poslanecké sněmovny v červnu t.r. i nadále premiérem, že na podzim navštíví Kišinev delegace české vlády, vedená mnou, za účasti ekonomických ministrů tak, abychom se svými protějšky na moldavské straně hovořili o možnostech prohlubování obchodně-ekonomické spolupráce. Součástí této mé návštěvy bude také podnikatelské fórum, kterého se zúčastní i čeští podnikatelé, které přivezu sebou. Třetí oblast, o které jsme hovořili, a je to oblast, která souvisí s ekonomickými vztahy, je urychlená nutnost dokončit smluvní základnu. Je nutné dokončit renegociaci dohody o podpoře a vzájemné ochraně investic, a je potřeba zahájit jednání o textu dohody o spolupráci v celních otázkách, a dohody o spolupráci v oblasti migrace. Za další jsem pana ministerského předsedu seznámil s velkým zájmem velkých českých firem dodávat do Moldávie velké investiční celky, především jsme již hovořili o konkrétních projektech dodávek elektrárny, respektive čistírny odpadních vod. Pokud vyjdou tyto projekty, tak samozřejmě, to bude důležitý referenční vzorek pro uskutečnění dalších dodávek. Já myslím, pane premiére, že jsou to ty hlavní okruhy věcí, o kterých jsme hovořili, a ještě jsme se shodli, že se budeme dále detailněji k těmto a dalším otázkám vracet v průběhu pracovního oběda.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji. Pan předseda vlády Moldavské republiky.

Vasile Tarlev, předseda vlády Moldavské republiky: Vážený pane premiére, drazí přátelé a kolegové, vážení hosté, já bych v prvé řadě chtěl poděkovat, upřímně, a z celého srdce, panu předsedovi vlády ČR za pozvání a za vytvoření možnosti, aby poprvé v historii našich zemí předseda vlády Moldavské republiky

navštívil Českou republiku. Dnešní návštěva je další příležitostí k tomu, abychom mohli konstatovat, že existuje vysoká úroveň bilaterálních vztahů mezi našimi oběma zeměmi. Mohu vás ujistit, že atmosféra upřímnosti a důvěry, která panovala při setkání s panem předsedou vlády, je specifická pro naše veškeré vzájemné vztahy. Měli jsme příležitost se vzájemně informovat o nejčerstvějším vývoji, o vývoji záležitostí vnitřních, i zahraničních, obou zemí. Hovořili jsme také o záležitostech evropských. Je zcela zřejmé, že přístup Moldavské republiky do EU je zásadní prioritou této země, a Moldavská republika vynaloží veškeré úsilí pro to, aby naplnila tyto cíle. Z tohoto hlediska jsem byl ujištěn panem předsedou vlády, že budeme mít veškerou podporu z jeho strany. Sledujeme velmi podrobně reformy, které provedla ČR v nejrůznějších oblastech. Těšíme se z těch úspěchů, kterých ČR dosáhla v nejrůznějších oblastech života vaší země. Chtěl bych zdůraznit, že my máme zájem na tom, abychom měli ještě těsnější dvoustranné vztahy. Pro Moldavskou republiku je Česko velice důležitým ekonomickým partnerem. Chtěl bych pouze potvrdit to, co řekl můj protějšek, pan předseda vlády, že je třeba vzájemně provádět ekonomické projekty, které by plně přispívaly k rozvoji obou našich zemí. Zvláštní kapitolou našich diskusí byla záležitost - problémy s Podněstěm. Já jsem informoval pana předsedu vlády, jaké věci v tomto směru podnikla Moldavská republika, aby se situace vyřešila, a je pro nás velmi potěšitelné, že i dnes jsme mohli konstatovat, že společně s podporou české vlády, s podporou pana premiéra, se podařilo v tomto směru dosáhnout určitých úspěchů. A chtěl bych říci, že díky tomu, že došlo ke změně formátu, se dosáhlo situace, kdy se jednání zúčastňují i USA a EU, takže bylo dosaženo určitých nových výsledků. Je také důležitým úspěchem skutečnost, že dochází k monitorování ukrajinsko-moldavských hranic. Chtěl bych vás ještě jednou ujistit o tom, že moldavská vláda dělá vše pro to, aby vytvářela ještě vhodnější klima pro podnikatele, aby přispívala k další demokratizaci země. Je pravda, že společně s mým protějškem, s panem premiérem, máme ještě mnoho co učinit pro naše obě dvě země, ale již dnes můžeme hovořit o některých úspěších, které máme v oblasti prohlubování vztahů, při vytváření vhodných podmínek pro naše podnikatele. A je to například společné rozhodnutí vlád našich zemí, tedy České a Moldavské republiky, vzájemně otevřít v našich zemích zastupitelské úřady, a právě tento rok se zapíše do historie moldavsko-českých vztahů otevřením těchto zastupitelských úřadů. Moldavská vláda přijala jednostranné opatření pro zrušení vízové povinnosti pro občany všech členských zemí EU, a vynaložíme veškeré úsilí pro to, abychom odstranili všechny další překážky. Podporujeme další prohlubování spolupráce podnikatelů, s radostí budeme co nejdříve očekávat návštěvu pana předsedy vlády v Moldavské republice. Já jsem velice šťastný, že došlo k této návštěvě, a jsem přesvědčen o tom, že dynamický rozvoj bilaterálních vztahů, i v následujícím období, dozná dalšího vývoje. Moldavská republika si přeje, aby byla důvěryhodným partnerem pro vaši zemi, ve všech oblastech. Přeji mnoho prosperity a dobrou budoucnost pro obě země. Děkuji.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Také děkuji. Nyní je prostor pro vaše otázky.

Redaktorka, moldavská televizní společnost: Mám otázku na českého předsedu vlády. Která z oblastí národního hospodářství se vám pro Českou republiku zdá nejvhodnější?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Podívejte, já si myslím, že je to věc, která se týká konkrétních podnikatelů, a musím říci, že tato naše schůzka vznikla do značné

míry, nebo toto naše jednání vzniklo právě z iniciativy českých podnikatelů, kteří mají veliký zájem o to podnikat ve vaší zemi. Myslím si, že ČR je dnes natolik technologicky vyspělou zemí, s natolik modernizovanou průmyslovou základnou, že je schopna významným způsobem pomoci, přes dodávky investičních celků, k modernizaci průmyslu, k modernizaci hospodářství vaší země. Já řeknu i svůj dojem, že zcela nepochybně bude předmětem zájmu pro české podnikatele také oblast vašeho zemědělství, konkrétně mohu říci, že znám několik podnikatelů v oblasti vinařství, kteří si zakupují vinice v Chile, v Argentině, tak proč by si nemohli kupovat vinice právě ve vaší zemi? A podtrhuji, že jim, samozřejmě, nejde o jejich osobní spotřebu. Váš trh je zvyklý na české výrobky, na české spotřební zboží. Myslím, že pokud jde o možnosti českého vývozu, tak to je jednoznačné, máme co nabídnout. Pokud jde o dovoz z vaší země, to je předmět zájmu určitě celé řady našich podnikatelů, počínaje třeba vašimi víny. Ta obchodní výměna za minulý rok - 36 milionů eur, není to sice nějaká ohromná částka, ale pro začátek je to dobré východisko.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji. Další dotaz.

Redaktorka, veřejnoprávní kišiněvská TV: Ráda bych se zeptala pana předsedy vlády ČR, jaká je pozice ČR k problému v Podněstří, a zda česká vláda, i do budoucna, bude podporovat svoji účast v monitorovací misi.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Pokud jde o monitorovací misi, nejenže tam zachováme svoji účast, ale dokonce ji ještě rozšíříme. A my velice senzitivně vnímáme kroky vlády Moldavské republiky, pozitivní kroky, které tato vláda udělala ve vztahu k Podněstří. Vždycky moldavskou vládu podpoříme, pokud jde o úsilí o zachování územní celistvosti a suverenity země. Vždycky podpoříme kroky, které povedou k prosazení práva. Moldávie, spolu s Ukrajinou, se touto cestou vydaly. Přejeme jim hodně úspěchů v tomto úsilí, a samozřejmě uděláme z našeho hlediska vše pro to, aby byly úspěšné.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji. Poslední dotaz.

Redaktorka: Samozřejmě také otázka pro předsedu české vlády. Můžete nám říci, z vašich zkušeností, jaká by měla být prioritou v tomto směru pro Moldavskou republiku?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Slečno, v jakém směru prioritou, v hospodářské oblasti, v politické oblasti, nebo jak?

Redaktorka: Všeobecně. Na co by měla zejména Moldavská republika zaměřit pozornost?

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já myslím, především, že vláda Moldávie vykročila správným směrem, směrem do evropských struktur. Dříve, nebo později, zcela nepochybně, přijde na pořad dne jednání o asociační dohodě. Já nevím, jestli to bude za tři roky, nebo za pět let, nebo za dva roky. Chce to vyrazit mnoha směry najednou, ale moldavská vláda, pokud jsem mohl usoudit z té krátké diskuse, tak se touto cestou vydala. Dělá nezávislou zahraniční politiku, politiku v národním zájmu, vytváří podmínky pro vznik silného podnikatelského stavu, otevírá ekonomiku, snaží se o její modernizaci, snaží se o reformy, připravuje převzetí evropského práva. Já jsem nabídl panu ministerskému předsedovi, že česká vláda je schopna pomoci, pokud jde o transpozici směrnic EU do jejich práva, pomoci našimi zkušenostmi. A umím si představit, že při naší návštěvě v Moldavsku na podzim, předáme také naše zkušenosti z transformace české ekonomiky. Ten český model je, podle

našeho názoru, a nejen podle našeho názoru, mimořádně úspěšným modelem rozvoje ekonomiky a sociálního státu. Trvale roste HDP, v posledním roce vzrostl o 6 %, roste životní úroveň lidí, za posledních sedm let vzrostla reálná průměrná mzda v zemi o 33 %. V tomto roce se vyvíjí průmyslová výroba, a tedy export ČR tak dynamicky, stejně tak jako spotřeba obyvatelstva, i zahraniční investice, že můžeme počítat s růstem HDP zhruba mezi 7 – 8 %. My předpokládáme, že doženeme průměr zemí EU, pokud jde o hospodářskou vyspělost, někdy v roce 2012 – 2013. Samozřejmě, jsme připraveni tyto zkušenosti vám předat.

Lucie Orgoníková, mluvčí vlády ČR: Děkuji oběma pánům premiérům, i vám, za vaši pozornost. Nashledanou.

Úřad vlády ČR

**TISKOVÁ KONFERENCE PŘI PŘÍLEŽITOSTI NÁVŠTĚVY PŘEDSEDY VLÁDY ČR
JIŘÍHO PAROUBKA V CHORVATSKÉ REPUBLICCE
(24.4.2006)**

Ivo Sanader, předseda vlády Chorvatské republiky: Dámy a pánové, já vás zde vítám, vítám zde i pana premiéra Jiřího Paroubka. Musím především říci, že během našich předchozích jednání, a i nyní, jsme zdůrazňovali naši orientaci na další posílení vzájemné spolupráce mezi Chorvatskou republikou a Českou republikou. ČR zcela podporuje integraci Chorvatska do NATO a EU, a pan premiér Jiří Paroubek je jedna z osob, která se o to zvláště snaží. Jenom pro ilustraci té podpory ČR při vstupu Chorvatska do EU – evropská organizace EUROBAROMETR udělala průzkum podpory českých občanů, a vyšlo najevo, že 76 % českých občanů podporuje vstup Chorvatska do EU, a je to prakticky nejvyšší podíl ve všech evropských zemích. Důvody pro tak velkou podporu lze každopádně spatřit v oblíbenosti Chorvatska jako turistické destinace, a ve velkých kontaktech mezi Chorvaty a Čechy, ale také v podpoře české vlády, a v tom, že v našich vzájemných vztazích neexistují žádné nezodpovězené otázky, a že spolupráce je na velmi vysoké úrovni. Ve věci integrace do NATO musím říci, že očekáváme, že v Rize dostaneme pozitivní, jasné, kladné signály o Chorvatsku, jako o budoucí členské zemi NATO, a v tom nás pan premiér Jiří Paroubek také zcela podporuje. Včera při večeři mě pan premiér seznámil s jednáním, s rozhovorem, který vedl s prezidentem Světové banky s panem Wolfowitzem. Totiž, ČR tehdy byla informována, že už nebude přijímat pomoc z fondů Světové banky, ba naopak, že dosáhla takové úrovně, že bude přispívat do fondu Světové banky. Dámy a pánové, jsem přesvědčen, že takový náhlý růst českého hospodářství má své kořeny i v integraci ČR v NATO a EU. A pan Paroubek toto jistě potvrdí lépe než já. Jednali jsme i o hospodářských vztazích, a zdůraznil jsem náš zájem, aby se české firmy vrátily do přístavu Rijeka. Totiž, během válečných událostí v této oblasti, české firmy, což je rozumné, se přestěhovaly do Terstu a do Koperu. Pro návrat českých firem máme další silné argumenty, a to je v první řadě modernizace přístavu v Rijece, a druhý silný argument je výstavba rychlé železniční dráhy do Záhřebu, a dále do Maďarska. Jednali jsme i o hospodářských vztazích i mezi středně velkými podnikatelskými subjekty, ale bavili jsme se i o spolupráci mezi velkými firmami jako jsou např. Vítkovice Export s našimi loděnicemi. Každopádně, ještě jednou vítám a zdravím pana premiéra Paroubka v Chorvatsku.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Vážený pane premiére, milý Ivo, vážené dámy a pánové, já bych chtěl zdůraznit, že vztahy mezi ČR a Chorvatskem jsou tak dobré, jako nikdy v minulosti, probíhá aktivní dialog mezi premiéry. Za posledního půlroku jsme se sešli třikrát na delší jednání, a několikrát při jiných příležitostech. Obchodní výměna mezi Chorvatskem a ČR už dnes dosahuje 500 milionů USD, vaši zemi navštěvuje milion českých turistů, chybí ovšem moderní formy součinnosti v oblasti ekonomické, hlavně investice z české strany, ale také společné podniky. Já bych byl rád, aby se při podzimní návštěvě pana premiéra Sanadera v Praze uskutečnilo Podnikatelské fórum, kde bychom diskutovali ve dvou oblastech. Jednak v té oblasti takového stavebně dopravního fóra, a dále v oblasti investičního fóra. Po návratu do vlasti budu zdůrazňovat tu velkou příležitost, kterou čeští podnikatelé tady mají. Je to v oblasti turismu, v oblasti environmentální, v oblasti průmyslové výroby. Myslím si, že musíme udělat všechno pro to, abychom podnítili tady české investice. Já to srovnám např. s Bulharskem, kde malé a střední české

podniky už dnes investovaly 500 milionů USD. A myslím si, že v Chorvatsku jsou pro to lepší podmínky. ČR bude v EU prosazovat přerušování politické vazby mezi přístupovými jednáními EU s Chorvatskem a Tureckem. Dovolte mi jednu malou odbočku, my jsme před dvěma lety vstoupili do EU, v loňském roce jsme zažili hospodářský růst kolem 6 %, což u středně vyspělé ekonomiky, jako je česká, to není tak úplně obvyklý hospodářský růst. Přišlo k nám za 9 mld. euro zahraničních investic, v tomto roce roste průmyslová výroba a spotřeba obyvatelstva tak rychle, že si dovoluji tvrdit, že HDP meziročně vzroste k 8 %. Je to, do značné míry, z největší míry tím, že ČR vstoupila do NATO a do EU. Já jsem přesvědčen, že jakmile vstoupíte do obou těchto organizací, že dojde k velkému skoku těch přímých zahraničních investic tak, jako to bylo v případě ČR. My jsme začátkem 90. let zažívali zahraniční investice v řádech několika set milionů USD ročně. V tomto roce předpokládáme, že se dostaneme ještě více než na těch 9 mld., nikoli USD, ale eur. ČR má zájem, aby Chorvatsko bylo pozváno do NATO. Já jsem zdůraznil panu premiérovi, že česká vláda, že ČR, považuje západní Balkán za zónu životních zájmů ČR. A v případě, že to bude do budoucna nutné, tak česká vláda je ochotna a schopna nasadit české diplomaty i pro urovnání některých diskrepancí, ke kterým mezi jednotlivými státy dochází. My jsme vždycky cítili, že tady máme bratry, a od toho je odvozena naše politika.

Redaktor: Můžete nám něco více říci o přístavu Rijeka, tzn. o vrácení českých podniků do Rijeky?

Ivo Sanader, předseda vlády Chorvatské republiky: Tak, jak už pan premiér řekl, na konci tohoto roku během mé návštěvy v ČR, bude uspořádáno Podnikatelské fórum, které bude mít dvě části, tzn. investiční fórum, a stavební a hospodářské fórum. Ve spolupráci s příslušným ministerstvem a s ministrem Kalmetou bude připravena prezentace přístavu Rijeka, se zvláštním důrazem na modernizaci přístavu Rijeka, a s dalším důrazem na zahájení modernizaci dráhy, tzn. železniční tratě do Rijeky, kde případné práce mají začít už letos. Musím seznámit české novináře, protože chorvatští novináři to už znají, že nová trať mezi Rijekou a Záhřebem urychlí několikanásobně dopravu mezi těmito dvěma městy, a zvýší i objem, kapacitní možnosti tratě.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já bych řekl ještě jednu důležitou věc – důležitá do budoucna je také spolupráce regionů obou zemí a jejich hospodářských komor.

Redaktorka, Český rozhlas: Pane premiére, říkal jste, že 76 % Čechů podporuje vstup Chorvatska do EU. Kolik Chorvatů podporuje vstup své země do EU? To je první otázka, a druhá – EU před, tuším, několika týdny oznámila, že pozastaví o něco posudek, týkající se stavu chorvatské justice. V čem, podle vás, tady v této oblasti je problém, nebo kde vy ten problém vidíte?

Ivo Sanader, předseda vlády Chorvatské republiky: Očekával jsem otázku o podpoře chorvatských občanů, a mohu vás přesvědčit, že nyní je to kolem 50 %. A také vás chci přesvědčit, že v momentě, až dojde k referendu o vstupu Chorvatska do EU, takže ta podpora chorvatských občanů bude velká. Co se týká druhé otázky, musím říci, že důvod pro zastavení screeningu pro oblast justice spočívá jen v Evropské komisi. Musím citovat pana Borella, který mi řekl během našeho meziparlamentního fóra mezi evropským a chorvatským parlamentem, který mi doslova řekl, že problém je na Evropské komisi, protože nejsou připraveni na tento screening. On osobně to řekl, a je připraven takové prohlášení přijít dát do Záhřebu.

Ty všechny spekulace vycházely vlastně od našich politických rivalů, kteří zneužívají tohoto odkladu. A musím říci, že jsme takové potvrzení dostali i od předsedy Evropské komise, a musím říci, že Chorvatsko je zcela připraveno na tato jednání.

Jiří Paroubek, předseda vlády ČR: Já ještě možná, že bych dodal jednu věc, protože já jsem hovořil o těch velkých číslech HDP v souvislosti se vstupem do NATO, do EU, pokud jde o HDP. Co si myslím, že je potřeba, aby Chorvati také slyšeli, a to je možná podstatnější informace, že za těch posledních sedm let došlo v naší zemi k nárůstu reálné průměrné mzdy o 33 %. To znamená, že životní úroveň českého obyvatelstva se za sedm let zvýšila o jednu třetinu. Samozřejmě, při známém skepticizmu Čechů to málokdo takto chápe, ale je to tak. Koneckonců, to vidíte i na tom razantním nárůstu počtu návštěvníků od nás ve vaší zemi. Já si myslím, že ke stejnému vývoji může dojít tady v Chorvatsku. Takže, to nejsou žádné teorie, to je opravdu praxe.

Úřad vlády ČR

**ROZHOVOR S PŘEDSEDOU VÁDY JIŘÍM PAROUBKEM PRO DENÍK
MLADÁ FRONTA DNES EVROPSKÁ CIVILIZACE NENÍ V KRIZI,
OVŠEM JISTÁ NEBEZPEČÍ TU JSOU**

(29.4.2006)

Toto interview je pokusem představit českého premiéra trochu jinak než skrze primárně politický dialog, který s ním média vedou průběžně. Jde o jakousi obdobu rozhovoru s Václavem Klausem, jenž byl v MF DNES publikován letos 25. února. I u prezidenta se Kavárna zajímala o jeho náhled na směřování země, evropského kontinentu i světa.

Pane premiére, v polovině března jste v rozhovoru pro tento list řekl: „Vycházím z toho, že mám něco jako poslání...“ V další odpovědi jste dodal: „Poslání. To znamená možná od nějaké nejvyšší bytosti.“ Později jste oponoval: „Nikdy jsem neřekl, že mám poslání vyšší bytosti.“ Přehrál jsem si přímo záznam toho rozhovoru a řekl jste to. Vysvětlíte tedy, jak jste to myslel s tou "vyšší bytostí".

Připomínám situaci, která byla před rokem. Sociální demokracie byla na deseti procentech v průzkumech veřejného mínění, vláda někde na čtrnácti, dnes má ČSSD kolem pětadvaceti procent podpory voličů a vláda se pohybuje na 45 procentech. Řekl jsem, že možná je od nějaké vyšší bytosti. I ve vaší citaci je přece slovo možná. Mohl jsem stejně tak dobře říci, že jsem schopnější politik než ti předtím, protože během roku se mi podařilo docílit přijetí desítek zákonů, které přede mnou ty vlády nedokázaly. I kdybych si to koneckonců myslel, že je to od nějaké nejvyšší bytosti, tak proč by to někomu mělo vadit? A vaše noviny si z toho vytrvale dělaly legraci. Já můžu být s tím rokem na místě premiéra spokojený.

Ptám se i z toho důvodu, že jste nedávno prohlásil: „Jsem prvním českým nebo československým premiérem, který veřejně chodí na bohoslužby.“ Jaký máte vztah k víře a církvi, jejímž jste členem?

Velmi liberální. Možná si někdo ze mě zase bude dělat legraci, ale Boha si představuji jako někoho, kdo má velmi rád lidi, život, kdo druhým přeje, kdo chce, aby byli všichni šťastní. Nechci si představovat Boha jako někoho, kdo je zachmuřený, komu se nepříčí násilí a neštěstí.

Jak jste se ke své víře dostal? Byla to rodinná tradice?

O tom nechci podrobně hovořit, považuji to za svoji soukromou věc.

Před několika týdny jste se zúčastnil biřmování a tam jste - až k údivu některých zúčastněných - projevil nemalou znalost Bible. Modlíte se například před důležitými rozhodnutími, které jako premiér musíte dělat?

Určitě ne. Moje meditace v tomto směru neprobíhají.

Ani v duchu?

Ne.

Někdy meditujete?

O mnoha věcech hluboce přemýšlím, než se do nich pustím. Možná někdy až příliš detailně. Proto občas potřebuji i volný čas. Ale nechal bych v těchto věcech Boha stranou.

Bůh do politiky u nás nepatří?

Přesně tak. Ještě se vrátím k výroku, že jako premiér chodím na bohoslužby. To je pravda. S výjimkou monsignora Jana Šrámka, který byl československým exilovým premiérem za druhé světové války v Londýně, nikdo nedával najevo, že by tu a tam zašel na bohoslužbu. V mém případě do Církve československé husitské.

Vaše církev na internetu uvádí, že ji tvoří křesťané, kteří usilují naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké duchem Kristovým. Jde to naplňování dohromady?

Moc nevnímám, co mají na svých webových stránkách. Pro mě je to daleko jednodušší. Jde o spojení určité křesťanské tradice s tradicí husitskou a reformační. Obě ty tradice mají silné místo v dějinách českého národa i v mém uvažování. Vždy jsem uznával za největší osobnosti našeho národa, možná s výjimkou Karla IV., který přece jen neměl s reformací nic společného, osobnosti, jež byly spjaty s husitstvím nebo reformací. Včetně T. G. Masaryka, který byl členem československé církve.

Vaši spolupracovníci říkají, že když na vás útočí političtí soupeři či média, tak máte potřebu jim to stůj co stůj oplatit. Do politiky křesťanská tolerance a porozumění nepatří?

Za rok ve funkci premiéra, ani při těch hrozných útocích, které na mě byly třeba i ze strany MF DNES vedeny, jsem nikdy nepoužil podobných příměrů jako například Miloš Zeman. Nevracel jsem to stejným způsobem.

S tím nesouhlasím. Několik příkladů existuje.

Tu a tam se mi stalo, že když jsem to nevracel, ale napsal pouze repliku na nějaký názor, například ve vašich novinách na názor pana Mandlera či pana Steigerwalda, tak jste to v rámci „svobody slova“ ve vašich novinách neotiskli.

Se svobodou slova to nemá nic společného. Posíláte materiály v neuvěřitelné frekvenci. Žádnému premiérovi nevyšlo od listopadu 1989 během jediného roku ve funkci takové množství novinových článků. Na co si stěžujete?

Útoků bylo podstatně víc než mých článků. Je pravda, že žádný premiér tolik článků jako já nenapsal a někteří nenapsali ani žádný svůj vlastní článek, tím myslím zejména ty komunistické. Chci říci, že nepoužívám stejné výrazové prostředky jako někteří novináři.

Ještě jedna věc související s vírou. V roce 1991 byl spojenecký útok proti Saddámu Husajnovi, jenž obsadil Kuvajt, označen za „spravedlivou válku“. To je termín pocházející od svatého Augustina. Jste věřící člověk, může podle vás existovat něco jako „spravedlivá válka“?

Možná řeknu amorální a vulgarizující věc: všechno se nechá odůvodnit. Vypomůžu si dvěma citáty. První pochází od Robespiera: „Národy nemají rády ozbrojené misionáře.“ Druhý od Napoleona: „Na bodácích se nedá dlouho sedět.“ Můžeme mít velké výhrady k politice obou citovaných, avšak měli ohromnou předvídavost. Tato jejich slova vyjadřují i můj postoj. Jsem ke každému zásahu, který je považován za „spravedlivou válku“, velmi obezřetný. Ale v roce 1991 to byl naprosto oprávněný zásah.

Takže to byla skutečně „spravedlivá válka“?

Nevím, jestli bych použil slova spravedlivá válka, to patří spíše do propagandy. Byl to oprávněný a zřejmě nezbytný zásah.

Když hovoříme o náboženství a víře, jak si vysvětlujete fakt, že radikální islamisté, judaisté i katolíci se v mnoha pohledech na svět shodují?

Radikálové mají k sobě vždy blízko. Těmto krajním skupinám nechybí křížácký duch. Fanatismus. Chtějí vést svatou válku. Naštěstí jich není tolik jako ve středověku, kdy se pustošily celé generace mladých mužů. Posílali je do Svaté země, kde se navzájem masakrovali se stejnými generacemi muslimů, kteří rovněž věřili ve svatou válku. Fanatismus a svaté války jsou tím nejhorším, co může být.

Probíhá tedy ve světě - řečeno s politologem Samuelem Huntingtonem - střet civilizací?

Do určité míry ano. Zatím je většinová společnost ve Francii, Británii, Nizozemsku či v Dánsku křesťanská a bílá. Ovšem nechtějí-li být někteří muslimové integrováni do většinové společnosti, tak to vytváří problém. Můj přítel, starosta Vídně, mi říkal: „Podívej, u nás jsou muslimské komunity, kde se k ženám chovají tak jako na Středním východě, a to je pro nás socialisty nepřijatelné.“ Ty ženy to musí strpět, protože třeba ani nemohou příliš vycházet z domu, a zasahovat do těch komunit lze jen těžko.

Je západní civilizace v defenzivě?

Není, ale je zřejmé, že se v západních společnostech něco děje. Přirovnal bych to k situaci ve starém Římě, kdy se tam střetávaly různé civilizace. Přicházely se svými idejemi, názory či bohy do Říma a státní ideu říše to po čase narušilo. Za Konstantina Velikého pak získala římská říše novou ideu - křesťanství. Jenže pádu impéria se už nedalo zabránit. Vlivu dalších civilizačních okruhů na Evropu se dnes nelze vyhnout a musíme s nimi hledat nějaký způsob soužití, konvergenci. Je, a bude to nesmírně obtížné.

Podle schengenských dohod budou naše hranice od příštího roku otevřené. Nebojíte se, že obdobné problémy zasáhnou i Česko?

Teď vláda projednávala koncepci imigrační politiky. Pokud si může republika tak trochu vybrat, byl bych raději, abychom umožnili imigraci, která je i tak nevyhnutelná. Ale upřednostnil bych ji především ze slovanských států východní a jihovýchodní Evropy, ovšem i včetně neslovanských zemí jako Rumunsko a Moldávie. Viděl bych to jako praktičtější pro vývoj České republiky za dvacet, třicet, padesát let. Když otevřeme dveře na všechny strany, můžeme se dostat do podobných problémů jako země, o nichž jsme hovořili.

Tudíž Česko by mělo mít pod daleko větší kontrolou výběr přistěhovalců?

Umím si představit, že k nám budou přicházet odborníci třeba i z Indie. Tamní vysoké školy chrlí statisíce inženýrů a techniků. Náš průmysl by je mohl potřebovat, vždyť investice mohou za deset patnáct let z této obrovské země přicházet k nám. Sahat můžeme i po Afričanech, hlavně po lidech vysoce kvalifikovaných ve svých oborech. Měli bychom jít cestou výběru.

Přispělo by to k udržení většího klidu v české společnosti?

Určitě. Česká společnost se vyvíjí harmonicky a má šanci, že to tak zůstane, pokud se obratnou politikou podaří udržet sociální smír. A pokud bude potřeby svého

růstu, především hospodářského, řešit tím, že se pokusí o zvrát v populačním vývoji a bude dělat rozumnou imigrační politiku.

V Německu byl tento měsíc odsouzen mladý Kurd, který zavraždil svoji sestru proto, že chtěla žít jinak než její rodina. Mnozí intelektuálové a politici vyzývají k respektování jinakosti různých národů, společností a civilizací. Máme respektovat jinakost, ve jménu které se vraždí?

Nemůžeme respektovat hodnoty typu krevní msty. To bychom se vraceli někam, kde naše země nebyla ani ve středověku.

Nizozemsko a Velká Británie léta nechávaly na muslimech, ať se rozvíjejí sami. Francie vsadila na občanskou asimilaci a přímější pomoc. Oba přístupy selhávají. Jaký tedy zaujmout?

Právě vysokou výběrovost přistěhovalců, důraz na imigraci odborníků. Tak měly postupovat i země západní Evropy. Jenže ony - možná uvědoměle, možná neuvědoměle - si dovážely levné pracovní síly, a to jim vyhovovalo. Lidé pocházející z přistěhovaleckých rodin se do vlasti svých rodičů či prarodičů vrátit nemohou, neboť s ní nemají nic společného, ale v nové vlasti se cítí odcizeni. To je problém těch společností. Neznám recept na řešení. Snažím se, aby v České republice nevznikl.

Neobáváte se postupné radikalizace muslimů u nás?

Tak do deseti let budeme mít definovány intenzivní národní zájmy a bude i velký zájem podnikatelských kruhů o některé arabské země. Například o Egypt, Maroko, Tunisko, Alžírsko. To jsou muslimské státy. Měli bychom vypsát stipendia pro studenty z těchto zemí. Někteří z nich tady zůstanou, jiní si zachovají kontakty. Přes ně půjde obchod. To je důležité, takové typy lidí potřebujeme. Musíme to dělat pragmaticky, trpělivě a plánovitě.

Arabista Zdeněk Müller, který žije ve Francii a nedávno mu u nás vyšla kniha Svaté války a civilizační tolerance, píše: „Popichovat k nenávisti a rozplétávat snahy po dorozumění mohou radikálové desítky let. Válka, kterou nevyhlásili, ale kterou přesto vedou, nemá jasný cíl. Může trvat věky a žádný ústupek či snaha po domluvě ji nezastaví. Logika těch, kteří jsou odhodláni umírat, je jiná než logika těch, kteří chtějí žít. Nikdy se nesejdou.“ Co říkáte tomuto názoru?

Česká republika se nenachází v tomto dilematu.

A ani nemůže?

Nemusí se do něj dostat, pokud budeme dělat politiku, o níž jsem hovořil. Netvrdím, že ani mezi těmito lidmi nemohou být radikálové, ale když sem přijede pracovat počítačový odborník, tak se tu pravděpodobně nebude zabývat slovní či jinou pyrotechnikou.

Jenže teroristé z amerického 11. září pocházeli většinou z dobře situovaných rodin a byli vzdělaní. Proto jim nikdo nevěnoval pozornost.

Stát se to může. Ale nebudeme někomu dávat občanství za čtvrt roku. A bude-li se chovat podezřele, tak jej pošleme zpět do vlasti. Kromě toho terorismus postavený na muslimských radikálech nelze úplně srovnávat s teroristickými skupinami, které byly v Evropě v sedmdesátých či osmdesátých letech 20. století.

Ovšem používali podobné metody.

Například italské Rudé brigády nebyly schopny prosadit své myšlenky v rámci běžného politického boje, a tak se uchýlily ke krajním prostředkům. Dokonce unesly a zavraždily Aldo Moro, předsedu italské vlády, což byla neuvěřitelná věc. V muslimském světě má terorismus mnohem širší zázemí, než bylo jeho podhoubí v západní Evropě. Proto jeho vykořenění běžnými bezpečnostními prostředky je těžko uskutečnitelné. Měli bychom se proto zaměřit více na islámské země, které mají zájem o rozvoj vztahů se západním světem.

V současnosti se vede diskuse o možném vstupu Turecka, velké muslimské země, do EU. Jste pro jeho členství v Unii?

Jsem spíše pro vstup, ale záleží, jak se bude Turecko vyvíjet. Pokud půjde jeho hospodářství nahoru, pokud se bude přibližovat legislativou EU, pokud bude ve standardu lidských práv, tak je dobré mít takovouto lidnatou muslimskou zemi na své straně.

Podívejme se domů. Za rok premiérování jste se několikrát dostal do sporu s prezidentem Václavem Klausem v otázkách Evropské unie. Jak si Evropu představujete v budoucnosti? Ještě více politicky a společensky integrovanou, nebo spíše jako společenství založené převážně na ekonomické spolupráci?

Představuji si Evropu jako politický projekt, v němž státy úzce spolupracují a sdílejí společné hodnoty. Pro nás Evropa představuje ohromné ekonomické možnosti. Dnešního šestiprocentního růstu bychom nikdy nemohli dosáhnout, kdybychom v EU nebyli. Unie je ohromná možnost i z hlediska vzestupu životní úrovně či sociálních jistot lidí. Evropské modely, o nichž někdo říká, že jsou příliš paternalistické, jsou přece pro občany výhodné. A EU také potřebuje "nějakou" ústavu.

Takže s Václavem Klausem nesouhlasíte v jeho kritice EU?

Přiznám se, že panu prezidentovi nerozumím. Jeho svět a můj svět, to jsou dva velmi vzdálené světy. Já si přitom rozumím s lidmi konzervativního zaměření, jako je například rakouský kancléř Wolfgang Schäussel či francouzský prezident Jacques Chirac. Ti mají velmi podobnou představu o evropských hodnotách jako já.

Váš stranický kolega, šéf Sněmovny Lubomír Zaorálek, na jedné diskusi v Praze před několika dny řekl, že v debatě o Evropě postrádá „intelektuální výkon“, protože se pořád hovoří pouze o ekonomickém růstu. Vy rovněž hovoříte spíše o ekonomice.

Jenže hospodářství je nejnázornější věc, jak se dá lidem vysvětlit, proč je Evropská unie pro ně tak výhodná. Jinak s Lubomírem Zaorálkem souhlasím. Pokud jde o určité ideje, tak tomu zase velmi dobře rozumějí lidé z liberálních vrstev. Měli bychom říci, kam vlastně směřujeme. To je i otázka pro současnou volební kampaň.

Vždyť v kampani to nikdo nemá obsaženo. Ani ČSSD!

Přesně tak. Měl jsem to připravené na jednu z posledních televizních debat, ale žádná otázka k tomu ani náznakem nesměřovala.

Jaká je tedy vaše vize?

Směřovat k prosperitě, k zajištění určitých sociálních jistot. Chceme západoevropský model zdravotnictví a důchodů, chceme růst kvality života ve slušném životním prostředí.

Bývalý polský prezident Aleksander Kwasniewski při již zmíněné diskusi vyslovil tento bonmot: „V Evropě není místo pro politiky s vizí, ale pro politiky s televizí.“

Svým způsobem to potvrzují. Nechci se s nikým přebíjet v tom, že my přihodíme někde deset miliard a oni jinde dvacet. Měli bychom lidem srozumitelně říci i tu vizi, o kterou nám jde.

A proč to tak není?

Vždyť se mě na to vůbec nikdo neptá. Není to jen problém politiků, ale i novinářů.

Nemohla by Evropa, jakou si představujete právě vy, nakonec národy semlít?

V jakém směru?

Evropa se stále více předpisy, zákony, normami a regulacemi v konečném důsledku rozvoji společnosti neprospěje.

Nechci, aby nás někdo semlel. Proto musí mít Evropa funkční ústavu, která by vedla k normálnímu parlamentnímu vládnutí v Evropě.

Pořád věříte, že evropská ústava, odmítnutá referendy ve Francii a Nizozemsku, bude přijata?

Buď bude přijata tato ústava, nebo poněkud jiná. Skutečně je potřeba vymezit vztahy mezi evropskými institucemi navzájem a také mezi národními státy a orgány EU.

V jakém horizontu vidíte možnost přijetí textu ústavy?

Během dvou až pěti let.

Na webové stránce pražské diecéze vaší Československé církve husitské je jako jeden z článků „zavěšeno“ desatero proti euroústavě, které loni v MF DNES zveřejnil Václav Klaus. Co tomu říkáte?

Tam patří i tyto názory.

Vašich sedm bodů pro přijetí euroústavy ze stránek ČSSD tam ovšem není.

Momentálně nemám čas napsat delší text, kde bych svoje myšlenky a vize o Evropě podrobněji vysvětlil. Chtěl bych mít tolik času, jako má prezident Klaus. Ale na podobné věci pracuji, protože je potřeba mít někoho, kdo postaví proti určité schopnosti prezidenta stavět jisté vize, s nimiž nesouhlasím a nesouhlasí s nimi naprostá většina politiků v Evropské unii, vizi jinou. Politici v Evropě berou názory pana prezidenta jako svého druhu kuriozitu. To by si měla uvědomit česká veřejnost i sám prezident. Evropská unie je důležitá a mimořádně závažná věc, ale není to záležitost, která vyhraje tyto volby. Proto se musím soustředit na vnitropolitické otázky, které mají pro lidi v tuto chvíli mnohem větší závažnost.

V souvislosti s Evropou se dnes hovoří i o duchovní krizi starého kontinentu. Sdílíte ten názor?

Nemyslím si, že Evropa je v krizi. O duchovní krizi v Evropě se totiž hovoří přes dva tisíce let. Stačí si projít dějiny. Pak ale přijdete na to, že Francouzská revoluce

nevznikla v důsledku krize, nýbrž naopak proto, že francouzská společnost se dynamicky rozvíjela. Když do toho započítáme i starý Řím a Řecko, našly by se v historii skutečně velké krizové momenty. Evropští politici se poučili z druhé světové války. Generace Adenauera a de Gaulla položila základy evropské integrace a dnes v tom pokračuje další generace politických vůdců.

Evropská unie hovoří o tom, že chce dění ve světě ovlivňovat. Ale neovlivňuje dnešní svět daleko reálněji například obrovský vzestup vlivu Číny? Neobáváte se možných důsledků jejího raketového ekonomického růstu? Stoupá kvůli němu cena ropy, je ničeno životní prostředí, vyčerpávají se suroviny.

Věci, které jste vyjmenoval, vidím jako daleko větší nebezpečí než režim této země. Stát, který má 1,3 miliardy obyvatel, asi nemůže být řízen stejným způsobem jako třeba Česká republika. Abychom o těch našich obavách mohli jednat s Čínou, k tomu potřebujeme například právě silnou Evropskou unii.

Může vůbec brát Čína jako partnera Česko?

Ale ona nás bere jako partnera! Možná je to dáno i mým pragmatickým postupem, který se zaměřuje na záležitosti, které ty dvě země mohou spojit. Česká republika může být branou pro Čínu do Evropské unie. Pokud jde o ty zmiňované problémy, tak Čínu musíme dostat k jednacímu stolu a jednat s ní stejně trpělivě, jako s ní jednáme v otázkách lidských práv.

Trpělivější jsou spíše Číňané, protože jsou si jisti svým úspěchem.

Nemyslím si to. Navíc není součástí jejich politického myšlení agrese.

A co postupné ekonomické pohlcení či vytvoření závislosti zbytku světa na Číně?

To už je jiná věc. Naštěstí se v Číně nyní ekonomickou činností, která je srovnatelná s vyspělým světem, zatím zabývá kolem 300 milionů lidí. Představte si, že by se tím zabývala celá Čína. Nestáčily by suroviny, energie. Toho se můžeme obávat. Ale toho se obávají i čínští vůdci. Tím mohou uvolnit síly, které by nebyli schopni zvládnout. Ani si neumím představit, jaké by to mohlo mít důsledky. No, umím si to představit, ale nebudu o tom raději hovořit. Západní svět s nimi musí trpělivě jednat. Musíme si uvědomit, že naše vztahy jsou teď v nové fázi, a musíme s Čínou, stejně jako s Ruskem či s Indií, spolupracovat. Musíme mít k tomu a vedle sebe ovšem i staré přátele - EU a Spojené státy.

Není příliš známo, co jste si myslel o době komunistické normalizace. Považoval jste tehdejší režim za zlo?

Samozřejmě. Byl jsem dlouhá léta členem socialistické strany...

Proč jste do ní vstoupil?

Protože jsem si myslel, že se z té strany dá něco udělat. V roce 1968 - po "pár teplých nocích" - do ní vstoupily tisíce lidí, a byli to kvalitní lidé, kterým šlo o demokracii a změnu poměrů. Na úrovni místních organizací se tehdy dalo otevřeně debatovat. A uvědomte si, že jsem byl při svém vstupu hodně mladý, bylo mi osmnáct let, psal se rok 1970.

Nepodporoval jste tím totalitní režim, protože socialistická strana byla jen satelitem strany komunistické?

V prvních letech jsem to necítil, v dalších už ano. Špičky strany byly provázány se Státní bezpečností, o čemž se nepsalo, ale po letech jsem to pochopil. Byl to jeden z důvodů, proč i mě chtěla StB získat, protože se mnou třeba rovněž počítali na nějakou funkci. I z těchto důvodů jsem pak už neviděl své členství v té straně za nadále potřebné. V roce 1986 jsem ji opustil a už jsem se nechtěl politice věnovat.

Znal jste za komunismu text Charty 77?

V době, kdy byla vyhlášena Charta, jsem absolvoval vojenskou základní službu, těžko bych se tam k tomu mohl dostat. Vzpomínám si, že ke mně přišel proviantní náčelník a říkal: "Vrátil jsem se z velitelského shromáždění a odsouhlasili jsme, co to říkám, prohlášení jsme Chartu." Seznámil jsem se s tím až potom.

Předpokládal jste, že ke změně poměrů dojde v listopadu 1989?

Nepředpokládal.

Dnes říkáte: „Nevím, k čemu jsou ty antikomunistické akce, pouze rozdělují společnost.“ Společnost přece nerozdělili demokraté, nýbrž právě komunisté! A ten stav v podstatě trvá.

V mých očích je ta doba už poněkud vzdálená. Někteří lidé dělají, že se zde komunisté objevili ze dne na den. Zrovna teď před volbami a po šestnácti letech si mnozí vzpomněli, že jsou tady.

Vy jste přece kdysi podporoval zákaz komunistické strany?

Ano. V roce 1990. Je zajímavé, že lidé, kteří byli v Občanském fóru a dnes jsou často v ODS, měli jiný názor. Jestli bylo někdy možné zakázat komunistickou stranu, tak tehdy. Podpora požadavku na zákaz komunistické strany byla největší hloupost mého politického života.

Proč?

Nejhorší, co může být ve vztahu ke komunistické straně, je její zákaz.

Na závěr se podívejme na vaše kulturní zájmy. Váš poradce Valtr Komárek mi říkal, že hodně čtete, třeba i antickou literaturu. Je to tak?

Mám na různých místech čtyři knihovny a tisíce knížek. Teď čtu dost málo. Pracuji každý den 14 až 16 hodin, a to na čtení nemáte moc myšlenek. Ale v antické literatuře vyhledávám například věci pro své projevy.

Máte alespoň něco rozečteného?

Asi pět knížek. Jedna z nich jsou řeči Demosthena. Ale chci říct ještě něco jiného: přál bych si někdy se ještě naučit francouzsky.

Doma máte přece učitelku francouzštiny, vaši manželku.

Už jsem začínal čtyřikrát. Koupil jsem si některé knihy projevů Saint-Justa či Mirabeaua ve francouzštině, takže se na ně mohu zatím jenom dívat. Z těch fragmentů velkých řečí postav Francouzské revoluce, které jsou v češtině, se dá najít hodně zajímavých prvků.

Existuje nějaká kniha vašeho života, kterou se občas řídíte nebo na vás zanechala vliv?

Když vám to řeknu, tak si zase ze mě bude někdo dělat legraci. Léta jsem se vracel ke knížce Poslední rytíř dánský od Thit Jensenové. Je to příběh renesančního

velmože, který měl ohromný přehled. Získal peníze z prodeje falešných ostatků svatých a ty věnoval na podporu Dánska a na podporu upevnění luteránské víry. Výborná kniha, těžké čtení - jako u většiny skandinávských autorů. Včetně Hanse Christiana Andersena. Mně naskakovala husí kůže, když jsem četl jeho pohádky.

Holdujete vážné hudbě. V ní dáváte přednost čemu?

Především opeře, z autorů například Verdimu.

Byl byste schopen poslouchat hudbu, která zní na CzechTeku?

Chvilku bych to dokázal poslouchat.

Máte poměrně intelektuální zájmy, ale i váš poradce Komárek říká: „Premiér nedokázal přesvědčit veřejnost, že je jiný, než ve skutečnosti je.“ Proč?

Média o to neměla zájem.

Nesvádějte všechno na média.

Ale to je strašně důležité. Jediný politik u nás, který měl v tomto směru ohromnou šanci a také toho využil, byl Václav Klaus. Média mu v první polovině devadesátých let udělala určitou apoteózu a vyzdvihovala ho, přestože se k němu zachovala i hnusně, v letech 1997 a 1998. Jeho jediného ukázala tak trochu i z hlediska jeho intelektuálních zájmů. Pro média jsem člověk, který podává stanoviska. Mladí novináři ke mně přiběhnou, dají mi dvě otázky, nebo i pět, z nichž jsou tři úplně pitomosti. Pak je z toho vytržená jedna věta. To je všechno. Nedostal jsem za ten rok prostor, abych se mohl prezentovat jako člověk, který má vážné zájmy. Já přitom duchovně strádám, že na své zájmy nemám čas. Než jsem se stal premiérem, navštěvoval jsem čtyři až pět divadelních představení v měsíci. Stejně tak trpím tím, že nemám čas číst kvalitní knihy a poslouchat kvalitní hudbu. Moje svoboda je velice omezená. Chybí mi.

Nezdá se mi, že byste strádal.

Není to tak vidět. Nechci se vyžívat jen v politice. K tomu, abych přicházel s originálními a překvapivými řešeními a myšlenkami právě v politice, potřebuji mít kvalitní duchovní život. Číst a inspirovat se.

Mladá fronta DNES 29.04.06, autor: Viliam Buchert

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

**ZPRÁVA ZE SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ CESTY DELEGACE VÝBORU PRO
ZÁLEŽITOSTI EVROPSKÉ UNIE SENÁTU A VÝBORU**

**PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI POSLANECKÉ SNĚMOVNY DO SPOJENÝCH
STÁTŮ AMERICKÝCH VE DNECH 4. – 10. 4. 2006
(10.4.2006)**

Složení delegace: Luděk SEFZIG, předseda VEU – vedoucí delegace
Karel SCHWARZENBERG, člen VEU
Miroslav ŠKALOUD, člen VEU
Karel TEJNORA, člen VEU
Pavel SVOBODA, předseda VEZ
Soňa MARKOVÁ, místopředsedkyně VEZ
Milan EKERT, člen VEZ
Josef POLÁČEK, člen VEZ
Doprovod: Daniela BENDOVIČOVÁ, tajemnice VEU
Olga OVERDEVEST, tajemnice VEZ
Jiří GEORGIEV, konzultant VEU
Alena BROŽKOVÁ, tlumočnice

Program

Jednání se zástupci Ministerstva obrany

Jednání se zúčastnil ředitel pro politiku NATO p. Anthony Aldwell, ředitel pro jižní Evropu p. Albert Zaccor, odborník pro politiku EU a NATO p. Rod Fabrycky a ředitelka pro ČR p. Rachel Ellehuu.

Pan Aldwell v úvodu poděkoval ČR za spolupráci v boji proti terorismu a za aktivní podporu ve vojenských operacích v Iráku a Afghanistanu. Konstatoval, že vzhledem ke stávající situaci bude nutné pokračovat v těchto misích i nadále, v Afghanistanu bude zřejmě potřebné misi dokonce rozšířit.

Za základ transatlantických vztahů považují NATO. EU je signifikantní fórum pro politiku spolupráce. Při tak velkém objemu různých operací si EU a NATO nemusí konkurovat. Domnívá se, že EU se může angažovat i v oblastech, kde by intervence NATO nebyla vhodná. Bude však třeba, aby země EU zvýšily výdaje na svoji obranyschopnost, tak by bylo dosaženo cíle NATO ve výši 2 % HDP. EU a NATO se občas ve svých názorech rozcházejí, ačkoli členské státy EU jsou většinou i členy NATO. Přesto nemají z EU negativní pocity, naopak se domnívají, že obdobná mezinárodní spolupráce podporuje zvyšování bezpečnosti.

K otázce možného budoucího rozšíření NATO o země Balkánu uvedl, že USA podporují otevřené dveře pro ty, kteří splní požadavky výkonnosti. Je zřejmé, že spojenci by měli sdílet stejné hodnoty. Z pěti kandidátských zemí v současné době není připravena na vstup žádná, do roku 2008 to budou tak jedna nebo dvě země. Každá z kandidátských zemí bude posuzována odděleně. Uvažuje se o tom, že by koncem roku 2006 byla přizvána ke kandidatuře Ukrajina, případně Gruzie.

Na dotaz jakému způsobu vedení armádních operací s účastí USA dávají přednost (zda pod hlavičkou OSN, NATO či koalice ochotných) uvedl, že by samozřejmě byli rádi, kdyby všechny akce byly posvěceny OSN. Pokud ale existuje reálná hrozba, jsou ochotni převzít na sebe plnou odpovědnost. Nicméně vzhledem k obdobnému uvažování, věří v podporu NATO.

K pravděpodobnosti reakce na jaderný program v Iránu citoval prezidenta Bushe, že všechny možnosti jsou otevřené. Vojenský zásah je až na posledním místě. Otázku Iránu považuje za dobrý příklad toho, jak EU může prosazovat mírové

řešení problému. Na přímý dotaz, zda jsou si jistí tím, že nenechají Irán vyrobit jadernou bombu, konstatoval, že na 100 % se nadá říci nic, hlavní je prevence. Pripustil možnost, že se Irán stane příkladem pro další země regionu, zejména pro Sýrii. Sledují s obavami, jak Irán vyvíjí určitý tlak na okolní země. Byli zklamáni výsledky prezidenta Bašára Assáda.

Delegaci rovněž zajímal názor USA na embargo na zbraně do Číny. V EU se začíná diskutovat o možnosti zrušení embarga – ČR je proti, zastáncem zrušení je např. Francie. USA považují embargo za velmi důležité, protože sofistikované zbraně by mohly být použity i v dalších zemích Asie. Revize postoje k Číně není vzhledem k nedostatečnému pokroku v otázce lidských práv na programu dne.

Posledním tématem byl Irák a pravděpodobnost, že jej vojska USA opustí bez destabilizace situace. Pan Aldwell konstatoval, že v současné době ještě není možné vyhodnotit, zda měl jejich zásah úspěch. Mnoho záleží na další spolupráci s tamní vládou. Je frustrující, že sestavení stabilní vlády je zatím v nedohlednu. Příští rok se musí dosáhnout toho, aby irácká armáda a policie převzala kontrolu nad územím. Samozřejmě tam vojsko nechtějí nechat příliš dlouho.

Jednání na Heritage Foundation

Jednání se zúčastnil náměstek pro vztahy s vládou p. James Dean, ředitelka pro bezpečnostní a zahraniční politiku pí Helle Dale, odborník na mezinárodní obchod a ekonomiku p. Anthony B. Kim, výzkumná pracovnice pro obranu a národní bezpečnost pí Laura P. Keith a odborník na otázky bezpečnosti a války proti terorismu p. Peter Brookes.

Paní Dale delegaci krátce seznámila s činností Heritage Foundation (dále HF). James Dean doplnil, že jde o nadaci založenou bývalými zaměstnanci Capitol Hill a bývalými kongresmany, nejde tedy o sdružení akademiků. Vzhledem ke svým předchozím zkušenostem vědí, že mají-li dosáhnout nějakého cíle, musí umět podat co nejvíce informací na co nejmenší ploše – hromady dokumentů nevedou k lepší informovanosti. Proto jsou jejich podklady maximálně zhuštěné.

Debata se zaměřila na témata vízové a imigrační politiky a na ekonomické otázky. Zástupci HF upozornili na své snahy prosadit změnu vízové politiky USA vůči novým členským státům EU (viz příložené dopisy a „road map“). Jsou si vědomi toho, že ČR je partnerem USA v boji proti terorismu. Chápou naše rozčarování a, stejně jako členové delegace, jsou přesvědčeni o tom, že změnu mohou prosadit kongresmani jen tehdy, budou-li o její nutnosti přesvědčeni. Kongres říká, že zrušení vízové povinnosti je otázkou exekutivy, vláda přisuzuje rozhodující roli Kongresu. Proto, a pro pocit přátelství (pan Dean se účastnil jednání o rozšíření NATO), se HF rozhodla s tím něco dělat. V příštím týdnu například připravují schůzku s demokratem p. Jamesem Jayem Carafanem, na které kromě otázek domácí bezpečnosti bude jedním z bodů i „road maps for visa“. Poté by měla následovat schůzka s republikány. - Členové delegace poděkovali za aktivitu HF v této otázce, i za jejich budoucí kroky. Upozornili, že v roce 2007 se ČR stane součástí Schengenského prostoru. Připravujeme zavedení biometrických prvků do cestovních dokladů. Připomněli rovněž, že Češi emigrují pouze z vážných důvodů. Tím, že se otevřel pracovní trh mnohých evropských zemí, zmenšil se počet lidí, kteří se chtějí dostat do USA za prací.

V USA je v současné době imigrace. Ve velkých amerických městech právě probíhaly masové demonstrace přistěhovalců, zejména hispánských, kteří protestovali proti zpřísnění imigrační politiky, a zejména ta nelegální, velmi důležitým tématem. V Kongresu je připravován zákon, který by měl zpřísnit legalizaci pobytu.

Přesto snaha zamezit ilegální imigraci neznamená vybudovat nějaké mechanické nebo právní zábrany, ale především pomoci zemím, ze kterých imigranti přicházejí, k ekonomické svobodě.

Členové delegace konstatovali, že v EU se otázky imigrace také dostávají na přední místa v diskusích. Problémem je především to, že imigranti (často ani v druhé generaci) nesdílejí naše hodnoty a nemají zájem se integrovat.

Delegace informovala, že ČR dosáhla v loňském roce 6 % hospodářského růstu (5. nejlepší výsledek na světě), získala i nejvyšší procento zahraničních investic na obyvatele (1100 USD). Jsme na 73 % průměru EU, a při tomto růstu bychom se na 100 % mohli dostat za 7 let.

A. B. Kim nepochybuje o tom, že ekonomická svoboda je základní podmínkou úspěšného rozvoje všech zemí. ČR svým vstupem do EU získala určité výhody – na druhé straně bylo nutné zaplatit za možnost využívat větší trh. HF při srovnání zjistila, že ukazatele ekonomické svobody a ekonomického růstu jsou v ČR vyšší, než ve starých členských zemích. Upozornili na knihu „2006 Index of Economic Freedom“, kde jsou důkladně zpracovány hospodářské a migrační otázky (lze ji nalézt na [www stránkách HF](http://www.stránkách HF)). K dotazu na nezaměstnanost uvedli, že 3,5 % nezaměstnanost v USA je především důsledkem malé ochrany pracovního trhu a vysoké mobility pracovníků. Lidé jsou připraveni na to, že během života budou měnit zaměstnání – dnes mladí lidé po škole mění zaměstnání v průměru 1x za tři roky.

Na dotaz, jak hodnotí poslední kolo rozhovorů WTO v Hongkongu uvedli zástupci HF, že nešlo očekávat nějaký pozitivní výsledek. Podpora zemědělské produkce je velkým problémem v celém světě. Bohužel země, které poskytují nejvyšší ochranu svým zemědělcům patří k těm zemím, které mají největší vliv. Demografický vývoj přinese změnu v tom smyslu, že se mladí lidé nebudou chtít věnovat neperspektivnímu oboru.

Jednání na State Department

Kromě vrchního ředitele pro evropské a euroasijské záležitosti p. Marka Pekala se jednání zúčastnil i zástupce ředitele pro severní a střední Evropu p. David J. Kostelancik a p. Eric Fichte.

Mark Pekala uvedl, že naše současné vztahy jsou skvělé, sdílíme názory na mnoho oblastí. Historicky byly transatlantické vztahy zejména o Evropě – od 2. světové války, přes obnovu hospodářství a demokracie, studenou válku až po snahu USA pomoci vrátit svobodu a demokracii ve východní části Evropy a nastolit tak stabilitu v tomto regionu. Na konci 20. stol. se transatlantické vztahy rozšířily i na ostatní svět; všude tam, kde můžeme pomoci šířit humanitu, demokracii a dodržování lidských práv.

Delegace označila českou zahraniční politiku za kontinuální, založenou na osobní zkušenosti v oblasti lidských práv. M. Pekala potvrdil, že USA nás považuje za leadera zejména ve státech jako je Barma/Myanmar, Kuba či Bělorusko.

Ke směřování EU a k úvahám o vhodnosti dalšího rozšiřování vs. prohlubování spolupráce uvedl, že celá Evropa je nyní zahleděná do sebe, do svých problémů, které se objevily po dvojím „ne“ ústavě. USA se obává, aby tento stav netrval příliš dlouho. EU by se měla pozorně věnovat svému okolí, zejména „periferií“ Evropy. Ve spolupráci USA a Evropy je nejdůležitější prvek součinnosti. Proto USA potřebují silnou EU zaměřenou na budoucnost.

Členové delegace uvedli, že v multilaterálních vztazích dochází k tomu, že EU má odlišná stanoviska než USA (např. ve vztahu k Izraeli a Palestině). V současné době je zřejmě nejkonfliktnější otázkou postoj k Iránu. Neměly by se postoje sladit?

M. Pekala konstatoval, že otázku Iránu je třeba vyřešit. Všichni se shodují na tom, že není možné Iránu dovolit mít jaderné zbraně. Je však optimistou, takže věří, že dohoda bude možná i když vyjednávání jsou zdoluhavá.

K výhře Hamasu ve volbách v Palestině – kvarteto (OSN, EU, USA a Rusko) se snaží dosáhnout dvou států žijících vedle sebe v míru. Akceptují výsledek voleb, neříkají že byly nelegitimní. Nicméně Hamas je stále teroristická organizace. První krok tedy musí učinit oni – tzn. přijmout „road map“, uznat Izrael, vzdát se násilí a jednat. Pokud to neučiní, zůstanou teroristickou organizací, a tu USA financovat nebudou. USA je ve shodě s EU v tom, že se snaží, aby omezení nepostihla obyčejné lidi.

Delegace upozornila na přetrvávající problém v bilaterálních vztazích USA a ČR – tj. na vízovou povinnost českých občanů. Konstatovala, že vstupem do EU pominuly důvody, pro které jsou udržovány vízové povinnosti. Rovněž jsou zaváděny biometrické prvky v pasech. Zdůraznila, že ČR nikdy nebyla zaměřena proti Americe a bylo by dobře, kdyby se to udrželo i nadále. Na to M. Pekala uvedl, že si uvědomují důležitost tohoto problému jak pro ČR, tak pro vzájemné vztahy. Uznávají proamerické cítění Čechů. Domnívá se, že kombinace otevřeného trhu práce v EU, zavádění biometrických prvků a příslušnost do Schengenského prostoru napomůže dodržet parametry pro získání bezvízového styku.

Posledními tématy rozhovoru byl Západní Balkán a schopnost ČR zprostředkovat pro země přecházející k demokracii a tržnímu hospodářství své dobré i špatné zkušenosti. M. Pekala konstatoval, že pro Západní Balkán je rok 2006 velmi významný. Partnerství pro mír je důležitým povzbuzením těchto zemí k nutným reformám. Považuje za prospěšné podělit se o úspěchy i neúspěchy. Jsou přesvědčeni, že český model je životaschopný a lze jej brát jako vzor pro další země v obdobných podmínkách (Ukrajina, Bělorusko).

Jednání s poslancem Alcee Hastingsem

Jednání se dále zúčastnil vedoucí kanceláře Fred L. Turner. A. Hastings uvedl, že je členem komise pro jednacích řád a subkomise pro terorismus a vnitřní bezpečnost. Kromě EU se zajímá i o možnosti zmírnění závažných problémů Afriky. Posilování pozice EU se stává potřebným k rozvíjení transatlantických vztahů.

Členové delegace uvedli, že byli na všech předchozích jednáních ujišťováni o dobrých vztazích mezi USA a ČR. Chápeme důležitost otázky bezpečnosti USA, věříme ale, že vízová povinnost bude co nejdříve zrušena. A. Hastings konstatoval, že propagoval prodloužení doby vízové povinnosti, protože to považuje za potřebné.

Čeští zástupci informovali p. Hastingse, že ČR se výrazně angažuje při demokratickém procesu v Bělorusku. Například umožní běloruským studentům, kteří byli po nepokojích vyhozeni ze škol, aby dostudovali v ČR. Oceňujeme roli USA v této otázce a byli bychom velmi rádi, kdyby pokračovali v tlaku na vedení tohoto posledního nedemokratického systému v Evropě. A. Hastings konstatoval, že Bělorusko nevyřešíme bez účasti Ruska. Je potřeba společného úsilí ke změnám

K vízové povinnosti se delegace vrátila ještě jednou – za nejdůležitější považují změnit názor kongresmanů. Podle výsledků voleb je pozice posl. Hastingse na Floridě velmi silná, mohl by tedy přesvědčit své voliče o potřebě víza pro ČR zrušit. Je třeba reflektovat to, že nelegální migrace Čechů do USA klesá v důsledku otevření legálních možností zaměstnání v Evropě. Rovněž by měli vzít v úvahu naši podporu jejich problematických akcí. Přivítali bychom nastartování procesu v USA. A. Hastings v reakci sdělil, že s našimi argumenty souhlasí, přesto bude zrušení víz pro

nás i pro ostatní státy chvíli trvat. Musíme chápat jejich oprávněné obavy z mezinárodního terorismu, obchodu s lidmi, organizovaného zločinu a drog.

Plánovaná schůzka s poslankyní Jo Ann Davis byla ze zdravotních důvodů zrušena.

Jednání se senátorem Chuckem Hagelem

Vedoucí kanceláře pí Lou Ann Linehan omluvila sen. Hagela – shání hlasy pro imigrační zákon, který se právě projednává. Kromě pí Linehan se jednání zúčastnil i Rexon Y. Ryu, poradce pro zahraniční politiku.

Vedoucí delegace informoval pí Linehan o dosavadních jednáních a požádal, aby informovala senátora Hagela o našem stanovisku a argumentech pro zrušení víz.

L. A. Linehan konstatovala, že senátor Hagel jako člen výboru pro zpravodajství a zahraničního výboru si je vědom toho, co ČR pro demokracii udělala. Jsou mu známy aktivity ČR v oblasti lidských práv a cení si naší pomoci dalším, dosud nedemokratickým, zemím. K vízům uvedla, že Německu a Itálii byl zrušen bezvízový styk, protože nesplnili požadavky na biometrické prvky (sic!). Vízová povinnost nebyla v Polsku zrušena z jiných důvodů. Neočekává, že by do bezvízového programu byly zařazeny nové státy EU. Těm zemím, které bezvízový styk měly a nesplnily povinnost biometrických prvků, byla o rok prodloužena doba, do kdy tak musí učinit. Otázka začlenění nějakého státu do programu pro bezvízový styk nikdy nebyla otázkou politickou.

Na přímý dotaz, zda na zařazení Polska do bezvízového programu závisí zařazení ostatních zemí neodpověděla. L. A. Linehan uvedla, že jde jen o splnění technických a imigračních požadavků. Senátor Hagel podpoří studentské výměny event. další akce, které by vedly k zařazení do programu.

Jednání s poslancem Jimem Kolbem

Při jednání se česká delegace zaměřila jen na otázku vízové povinnosti. Pro usnadnění rozhodování pana poslance předložila argumenty pro zrušení: ČR je demokratickou zemí, je členem demokratických institucí, aktivně se zapojuje do propagace lidských práv a demokracie ve světě, přijala zákon zavádějící biometrické údaje do pasů, stane se součástí Schengenského prostoru, díky otevření evropských pracovních trhů klesá procento lidí odcházejících za prací do USA, je bezpečnou zemí pro americké občany (bez teroristických skupin), nepovažuje za účelné zavádět víza pro americké občany.

J. Koble uvedl, že dosud neřešil otázku víz pro ČR. Je přesvědčen, že ministerstvo zahraničních věcí má možnost ČR zařadit do bezvízového programu, pokud odmítnuté žádosti klesnou z dosavadních 20 % (sic!) na příslušnou mez.

Diskuse na Columbia University (Harriman Institute)

Diskuse se zúčastnil ředitel Centra pro východní a střední Evropu prof. John S. Micgiel a hostující profesor Andrzej Harasimowicz.

Oba předsedové představili práci svých výborů a způsob projednávání evropských dokumentů. Senátní výbor se zaměřuje především na projednávání dlouhodobých koncepcí, poslanecký výbor, který má blíže k vládě, se více zabývá aktuálními dokumenty. Upozornili na skutečnost, že při přijímání legislativních aktů RE (složenou z evropských úředníků) dochází ke spojení legislativy a exekutivy. Úkolem parlamentní kontroly je ochrana občanů před dopady přijímaných směrnic. Předsedové výborů se neshodli v tom, zda by se EU měla integrovat více do hloubky.

Sen. Sefzig uvedl, že historické i geografické skutečnosti vedou k podpoře evropské integrace. Je však třeba předcházet demokratickému deficitu uvnitř EU. Největší obavy jsou z toho, aby se nepředávaly rozhodovací pravomoci nevoleným institucím. Proto zájem senátního výboru směřuje ke kontrole principu subsidiarity a proporcionality. Je třeba zapojit co nejširší veřejnost do diskusí o budoucnosti Evropy. NATO považuje za jakéhosi garanta ochrany v globalizovaném světě. Jsme si vědomi toho, že nebezpečí musíme především předcházet, proto ČR souhlasila s vysíláním vojáků na mise např. do Afghánistánu, Iráku či na Balkán.

Posl. Svoboda uvedl, že západ jaký jsme znali posledních 50 let přestal existovat. Evropa se posunula mimo centrum zájmu USA. Vidí pro to dva důvody – jednak proto, že USA v 90. letech zaujala výlučné postavení v bezpečnostních systémech a jednak díky odlišné představě USA, jak v tomto novém bezpečnostním systému prosazovat své zájmy. Došlo k odklonu od trvalých paktů směrem k akcím koalice ochotných. USA již nepotřebuje souhlas Evropy ke svým vojenským operacím. Z pohledu EU to do budoucna není žádoucí, zpochybňuje to vybudované prostředí. Proto s tím EU musí něco udělat. Řešení ovšem není konfrontace, naopak EU by se měla stát strategickým partnerem USA a v součinnosti s nimi prosazovat své zájmy. Aby toto EU dokázala, je nutné postoupit hlouběji v její integraci. Je třeba formulovat společné zahraničně-politické zájmy.

Sen. Schwarzenberg konstatoval, že Brusel je spíše ovládán úředníky, proto si stále uzurpuje mnohem více pravomocí. K podstatným změnám systému ale dochází pouze v krizích. Domnívá se proto, že masivní předávání pravomocí přijde po nějaké velké krizi – v tomto ohledu vkládá „velké naděje“ do prezidenta Putina a event. na Střední východ. Pokud je mu známo, v ČR nikdo nezpochybňuje transatlantické přátelství – pamatujeme si, že nám USA třikrát přinesly svobodu. Nevnímáme USA negativně jako země, které s nimi byly ve válečném stavu. Nicméně musí také podotknout, že je něco jiného přátelství a imperiální přátelství.

J. S. Micgiel uvedl, že USA nepochybují o účelnosti transatlantických vztahů. Za vlády R. Reagana bylo NATO vnímáno různě především díky jeho nevyváženému postoji. Tyto vztahy však nejsou statické, proměňují se podle současné světové politické situace. Nelze proto srovnávat ani vztah Bushe st. a Bushe ml. k NATO. Je zřejmé, že jedním z úkolů je vytvoření sil rychlé reakce pro poskytování pomoci např. při přírodních katastrofách.

Na dotaz posl. Ekerta jak se dívají na Polsko, které je zvláštní a zajímavou zemí uvnitř EU, uvedl A. Harasimowicz, že pracoval 10 let v integračním odboru polských premiérů. Může tedy zodpovědně prohlásit, že prosazování integrace bylo považováno nikoli za otázku politickou, ale technickou. Proto došlo k rozmělnění úsilí tím, že místo jednoho integračního ministerstva si agendu rozporcovaly odborná ministerstva, která se snažila své partikulární zájmy prosazovat samostatně, bez politiků.

Přítomní si rovněž vyměnili názory na různé problematické oblasti, jako je Kongo, Irák, Írán, Kuba či Bělorusko. Sen. Schwarzenberg v této souvislosti podotkl, že nejdůležitějším úkolem je napomoci vytváření občanské společnosti a nevyvolat přítom násilnou reakci vládnoucího establishmentu. Politické systémy těchto zemí mu nejvíce připomínají situaci v ČR v 50. letech.

Diskutovalo se i o schvalování ústavní smlouvy a nadcházejících volbách do Poslanecké sněmovny. V závěru česká delegace upozornila na vízovou politiku USA a požádala o podporu v úsilí nových členských zemí o její změnu.

Zapsali: Luděk Sefzig, Daniela Bendová

Senát

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**PREZIDENT ZASLAL GRATULACI ANGLICKÉ KRÁLOVNĚ
K JEJÍM OSMDESÁTINÁM
(12.4.2006)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Jejímu Veličenstvu Alžbětě II., královně Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, blahopřejný dopis tohoto znění:

Vaše Veličenstvo,

dovolte, abych Vám jménem svým a jménem občanů České republiky srdečně poblahopřál k Vaším osmdesátým narozeninám.

Přeji Vám především pevné zdraví, mnoho úspěchů, spokojenosti a mnoho milých chvil strávených s Vašimi blízkými. Přeji Vám, aby oslava tohoto Vašeho významného jubilea byla vstupem do let, která pro Vás budou šťastná, obohacující, příjemně překvapivá a povzbudivá.

Dovolte mi připojit i osobnější a méně formální přání. Přeji Vám, abyste v očích většiny lidí zůstala takovou, jakou jsem Vás poznal já – laskavou a přátelskou, zásadovou a váženou.

Rád bych při této příležitosti vyjádřil potěšení nad dosavadním rozvojem vztahů mezi Českou republikou a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska. Po pádu komunismu zaujala Česká republika pevně své místo mezi vyspělými evropskými demokraciemi. Je dnes opět tradičním partnerem Spojeného království a má zájem na posílení bilaterálních vztahů se zeměmi Britského Společenství národů. Vaše návštěva v České republice v roce 1996 byla ve vztazích mezi oběma našimi zeměmi významnou událostí. Velmi rád na tuto návštěvu vzpomínám a věřím, že se s Vámi opět budu moci setkat osobně.

Přeji Vám, Vaše Veličenstvo, srdečně vše nejlepší.

S úctou

Václav Klaus

KPR

**PREZIDENT ZASLAL GRATULACI ŠVÉDSKÉMU KRÁLI
K JEHO ŠEDESÁTINÁM
(13.4.2006)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Carlu XVI. Gustafovi, švédskému králi, blahopřejný dopis tohoto znění:

Vaše Veličenstvo,

dovolte, abych Vám jménem svým a jménem občanů České republiky srdečně poblahopřál k Vaším šedesátým narozeninám.

Přeji Vám pevné zdraví, mnoho úspěchů, spokojenosti a štěstí. Přeji Vám, aby pro Vás oslava tohoto významného jubilea byla povzbuzením do dalších let a abyste dosáhl všech cílů, které jste si pro sebe i pro svou zemi předsevzal.

Stal jste se symbolem moderního Švédska, které je dnes jednou z nejvyspělejších ekonomik světa a zemí s nejvyššími parametry životní úrovně. Je zároveň suverénní, stabilní evropskou demokracií a mezinárodně důvěryhodným partnerem. Jsem přesvědčen, že Vaše působení na švédském trůně bude vždy hodnoceno právě v tomto kontextu.

Rád bych při této příležitosti vyjádřil potěšení nad dosavadním rozvojem vztahů mezi Českou republikou a Švédským královstvím. Velmi rád vzpomínám na mou návštěvu ve Vaší zemi a milé přijetí jehož se mi od Vás v říjnu loňského roku dostalo.

Přeji Vám, Vaše Veličenstvo, srdečně vše nejlepší.

S úctou

Václav Klaus

KPR

Obsah:

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	28
PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	36

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka